

ÜLDKOHTU OTSUS (kuues koda)

9. juuni 2010*

Kohtuasjas T-237/05,

Éditions Odile Jacob SAS, asukoht Pariis (Prantsusmaa), esindajad: *avocat* W. van Weert ja *avocat* O. Fréget, hiljem *avocat* O. Fréget,

hageja,

versus

Euroopa Komisjon, esindajad: X. Lewis, P. Costa de Oliveira ja O. Beynet,

kostja,

* Kohtumenetluse keel: prantsuse.

keda toetab

Lagardère SCA, esindajad: *avocat* A. Winckler, *avocat* S. Sorinas Jimeno ja *avocat* I. Girgenson, hiljem *avocat* A. Winckler, *avocat* F. de Bure ja *avocat* J.-B. Pinçon,

menetlusse astuja,

mille ese on nõue tühistada komisjoni 7. aprilli 2005. aasta otsus, millega jäeti osaliselt rahuldamata hageja taotlus tutvuda ettevõtjate koondumist käsitleva menetlusega seotud teatud dokumentidega (juhtum COMP/M.2978 – Lagardère/Natexis/VUP),

ÜLDKOHUS (kuues koda),

koosseisus: koja esimees A. W. H. Meij, kohtunikud V. Vadapalas ja L. Truchot (ettekandja),

kohtusekretär: E. Coulon,

arvestades kirjalikus menetluses ja 9. septembri 2009. aasta kohtuistungil esitatut,

arvestades 28. septembri 2009. aasta suulise menetluse uuendamise määrust ja hageja vastust Üldkohtu kirjalikule küsimusele,

on teinud järgmise

otsuse

Vaidluse taust

1. Hageja esitatud taotlused dokumentidega tutvumiseks

- ¹ Hageja Éditions Odile Jacob SAS taotles 27. jaanuari 2005. aasta kirjaga Euroopa Ühenduste Komisjonilt vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. mai 2001. aasta määrusele (EÜ) nr 1049/2001 üldsuse juurdepääsu kohta Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni dokumentidele (EÜT L 145, lk 43; ELT eriväljaanne 01/03, lk 331) juurdepääsu mitmetele dokumentidele, mis käsitlesid haldusmenetlust (edaspidi „asjaomane menetlus”), milles tehti komisjoni 7. jaanuari 2004. aasta otsus 2004/422/EÜ, millega tunnistatakse koondumine ühisturu ja Euroopa Majanduspiirkonna lepinguga kokkusobivaks (juhtum COMP/M.2978 – Lagardère/Natexis/VUP) (ELT L 125,

lk 54, edaspidi „kokkusobivuse otsus”), et neid kasutada oma sellise hagi põhjendamiseks, mis oli Üldkohtu menetluses kohtuasjas T-279/04: *Éditions Odile Jacob vs. komisjon* ning millega paluti tühistada kokkusobivuse otsus. Viidatud dokumendid olid järgmised:

- a) komisjoni 5. juuni 2003. aasta otsus alustada asjaomasel menetluses põhjalikku uurimist nõukogu 21. detsembri 1989. aasta määruse (EMÜ) nr 4064/89 kontrolli kehtestamise kohta ettevõtjate koondumiste üle (EÜT L 395, lk 1; ELT eriväljaanne 08/01, lk 31) artikli 6 lõike 1 punkti c alusel;
- b) ühelt poolt Natexis Banques populaires SA ning teiselt poolt Segex Sarl-i ja Ecrinvest 4 SA vahel 3. detsembril 2002 sõlmitud võõrandamislepingu terviktekst;
- c) komisjoni ja Natexis Banques populaires'i vaheline kogu kirjavahetus alates 2002. aasta septembrist kuni koondumisest teatamiseni 14. aprillil 2003;
- d) komisjoni ja Lagardère SCA vaheline kogu kirjavahetus alates 2002. aasta septembrist kuni nimetatud teatamiseni;
- e) leping, millega Natexis Banques populaires omandas Vivendi Universal SA-lt 20. detsembril 2002 osaluse Vivendi Universal Publishing SA-s (VUP) ning viimase varad;

- f) Vivendi Universalile 22. oktoobril 2002 Lagardère'i antud lubadus VUP omandamiseks;
- g) kõik komisjoni asutusesised memod, mis olid üksnes või muu hulgas seotud määruse nr 4064/89 artikli 3 lõike 5 punkti a kohaldamisega VUP varade omandamisele Natexis SA/Investima 10 SAS-i poolt, sh komisjoni konkurentsi peadirektoraadi ning tema õigustalituse vahelised memod;
- h) komisjoni ja Natexise vaheline kogu kirjavahetus, mis oli üksnes või muu hulgas seotud määruse nr 4064/89 artikli 3 lõike 5 punkti a kohaldamisega VUP varade omandamisele Natexis /Investima 10 poolt.
- 2 Hageja saatis 27. jaanuari 2005. aasta kirjaga komisjonile taotluse tutvuda rea teiste dokumentidega, et kasutada neid oma sellise hagi põhjendamiseks, mis oli Üldkohutu menetluses kohtuasjas T-452/04: *Éditions Odile Jacob vs. komisjon* ning millega paluti tühistada komisjoni 30. juuli 2004. aasta otsus, mis käsitleb Wendel Investissement SA heakskiitmist Lagardère'i loovutatud varade omandajana vastavalt kokkusobivuse otsusele (edaspidi „heakskiitmisotsus“). Viidatud dokumendid olid järgmised:
- a) komisjoni otsus kiita heaks järelevalveisik, kelle ülesanne on tagada, et Lagardère täidab koondumise lubamisel kokkusobivuse otsusega võetud kohustused;
- b) Lagardère'i poolt Salustro Reydel Management SA-le antud volitus selle tagamiseks, et Lagardère täidab koondumise lubamisel kokkusobivuse otsusega võetud kohustused;

- c) võimalikud muutmistaotlused, mille komisjon esitas volituse projektiga seoses ning Lagardère'i vastused sellele;

- d) Lagardère'i antud volitus varade lahususe eest vastutavale haldajale (Hold Separate Manager), kes vastutab varade haldamise eest vastavalt kokkusobivuse otsusele;

- e) komisjoni otsus nimetatud haldaja heakskiitmise kohta;

- f) Lagardère'i ja Wendel Investissemen' vahel 28. mail 2004 allkirjastatud kokkuleppe projekt loovutatud vara ülevõtmise kohta;

- g) Lagardère'i poolt komisjonile 4. juunil 2004 saadetud kiri, millega taotleti komisjonilt Wendel Investissement' kui loovutatud varade ülevõtja heakskiitmist;

- h) komisjoni poolt Lagardère'ile määruse nr 4064/89 artikli 11 alusel 11. juunil 2004 saadetud infonõue, mille eesmärk on võimaldada komisjonil hinnata, kas äriühing Wendel Investissement „heakskiitmise tingimused on täidetud;

- i) Lagardère'i 21. juuni 2004. aasta vastus sellele infonõudele;
- j) järelevalveisiku poolt komisjonile 5. juulil 2004 esitatud aruanne, milles vastavalt heakskiitmise kriteeriumidele hinnati Wendel Investissemen' kui loovutatud varade omandaja kandidatuuri.
- 3 Konkurentsi peadirektoraadi peadirektor edastas 15. veebruari 2005. aasta faksiga hagejale komisjoni 5. veebruari 2004. aasta kirja, millega kiideti heaks järelevalveisiku ning varade lahususe eest vastutava haldaja nimetamine (eespool punkti 2 alapunktides a ja e viidatud dokumendid), ning teatas talle, et teisi dokumente ei ole talle võimalik edastada, kuna need on hõlmatud määruse nr 1049/2001 artikli 4 lõike 2 esimeses kuni kolmandas taandes ja artikli 4 lõike 3 teises lõigus sätestatud eranditega ning ei ole ülekaalukat üldist huvi, mis õigustaks nende avalikustamist.
- 4 Hageja esitas 18. veebruari 2005. aasta kirjaga kordustaotluse (edaspidi „juurdepääsutaotlus“) nende dokumentide kohta, millele juurdepääs keelati.
- 5 Komisjoni peasekretär teavitas hagejat 14. märtsil 2005 sellest, et tema taotlusele vastamise tähtaega pikendati vastavalt määruse nr 1049/2001 artikli 8 lõikele 2 kuni 7. aprillini 2005 juurdepääsutaotluse keerukuse ning taotletud dokumentide arvu tõttu.

2. *Vaidlustatud otsus*

- 6 Komisjoni kinnitas 7. aprilli 2005. aasta otsusega D(2005) 3286 (edaspidi „vaidlustatud otsus”) oma 15. veebruari 2005. aasta keeldumist dokumente avalikustada.

- 7 Komisjon tuvastas juurdepääsutaotluses viidatud dokumendid ning esitas üksikasjaliku nimekirja, välja arvatud eespool punkti 1 alapunkti d dokumentide osas, põhjusel et Lagardère'i ja komisjoni kirjavahetus koosneb ligikaudu 20-st kaustast ning et üksikasjaliku nimekirja koostamine oleks olnud ebaproportsionaalselt suur halduskoormus. Ta täpsustas muu hulgas, et tema valduses ei ole eespool punkti 1 alapunktis f nimetatud dokumenti ning märkis, et eespool punkti 1 alapunktis c viidatud dokumendid kuuluvad nimetatud punkti alapunktis h viidatud dokumentide hulka.

- 8 Kõikidele taotletud dokumentidele juurdepääsu keelamiseks toob komisjon vaidlustatud otsuses välja määruse nr 1049/2001 artikli 4 lõike 2 kolmandas taandes ette nähtud erandi, mis on seotud kontrollimiste, uurimise või audiitorkontrolli eesmärgiga, kuna need dokumendid edastati komisjoni talitustele või koostati nende poolt ettevõtjate koondumiste kontrolli menetluse raames. Komisjon leiab, et juhul kui Üldkohus tühistab kokkusobivuse otsuse, peab komisjon võtma uue otsuse ning seetõttu taasalustama uurimist. Selle uurimise eesmärki kahjustatakse, kui kontrollimenetluse raames koostatud või saadud dokumendid tehakse selles staadiumis avalikuks. Üldisemalt võttes leiab komisjon, et talle koondumiste kontrolli menetluse raames antud teabe avalikustamine õõnestab komisjoni ja huvitatud isikute vahelist usaldust ning koostööd, mis on hädavajalik komisjonile vajamineva teabe kogumiseks.

- 9 Selleks et õigustada juurdepääsu keelamist dokumentidele, millele on viidatud eespool punkti 1 alapunktides b–e ja h ning eespool punkti 2 alapunktides b, c (osaliselt), d, f, g, i ja j, toob komisjon samuti välja määruse nr 1049/2001 artikli 4 lõike 2 esimeses taandes ette nähtud erandi, mis on seotud ärihuvide kaitsega, kuna need dokumendid sisaldavad asjaomaste ettevõtjate äristrateegiate kohta tundlikku teavet, mis on komisjonile edastatud ainult kavandatud koostumise kontrollimise jaoks. Komisjon leiab, et eespool punkti 1 alapunktis a ning eespool punkti 2 alapunktides c (seoses Lagardère'ile komisjoni saadetud kirjaga) ja h viidatud dokumendid, mis on kõik tema koostatud, sisaldavad samuti asjaomaste ettevõtjatega seotud äriliselt tundlikku teavet.
- 10 Selleks et õigustada eespool punkti 1 alapunktis g viidatud komisjoni kolmest asutusesisest memost kahele juurdepääsu keelamist, tugineb komisjon määruse nr 1049/2001 artikli 4 lõike 3 teises lõigus ette nähtud erandile, mis on seotud institutsiooni otsustamisprotsessi kaitsega. Üks nendest memodest on konkurentsi peadirektoraadi taotlus arvamuse saamiseks õigustalituselt; teine on konkurentsi eest vastutava komisjoni liikme jaoks koostatud memo, mis sisaldab ülevaadet olukorrast. Komisjon leiab, et need kaks memo sisaldavad asutusesisest arvamust ning eelkonsultatsiooni kokkusobivuse otsuse tegemiseks ning et tema otsustamisprotsessi kahjustataks tõsiselt, kui need sisearutelud avalikustataks. Ta kinnitab, et tema talitustel peab olema õigus oma seisukohti vabalt ilma välise surveta esitada, et anda komisjonile otsuse tegemiseks selgitusi.
- 11 Selleks et õigustada eespool punkti 1 alapunktis g viidatud ühele dokumendile juurdepääsu keelamist, tugineb komisjon lõpuks määruse nr 1049/2001 artikli 4 lõike 2 teises taandes ette nähtud erandile, mis on seotud õigusnõustamise kaitsega. Ta rõhutab, et on põhiline, et õigusnõustamine võiks toimuda ausalt, objektiivselt ning sõltumatult. Ta leiab, et kui õigustalitus peaks võtma arvesse oma arvamuse hilisemat avaldamist, siis ei avaldaks ta oma arvamust sõltumatult.

- 12 Kolmandatelt isikutelt pärinevate dokumentide osas leiab komisjon, et ta ei pea nendega konsulteerima määruse nr 1049/2001 artikli 4 lõike 4 kohaselt, kuna ta leidis, et üks eespool toodud eranditest kuulub kohaldamisele ning seega oli ilmne, et asjaomaseid dokumente ei tohi avaldada.
- 13 Komisjon kinnitab, et ta analüüsis võimalust võimaldada hagejale osaline juurdepääs asjaomastele dokumentidele vastavalt määruse nr 1049/2001 artikli 4 lõikele 6 ning et ta jättis selle võimaluse kõrvale taotletud dokumentide hulga tõttu ning arvestades asjaolu, et nende dokumentide peaaegu kogu sisu oli hõlmatud eespool loetletud eranditega. Nende dokumendiosade tuvastamine, mida võib edastada, toob kaasa ebaproportsionaalse halduskoormuse võrreldes üldsuse huviga tutvuda katkendlike osadega, mis on sellise tegevuse tulemus.
- 14 Komisjon märgib muu hulgas, et ülekaalukas üldine huvi ei õigusta nimetatud dokumentide avalikustamist, kuna juurdepääsutaotlus tugineb hageja huvide kaitsel Üldkohtu menetluses olevas vaidluses ning see kaitse on seotud erahuvi, mitte üldise huviga.
- 15 Komisjon juhib hageja tähelepanu teistele dokumentidele juurdepääsu erinormidele, mis on esiteks ette nähtud määruses nr 4064/89 ning teiseks Euroopa Kohtu ja Üldkohtu kodukordadega, mis võimaldavad poolel kohtumenetluses taotleda menetlust korraldavate meetmete võtmist, mis võivad seisneda käimasoleva kohtuasjaga seotud dokumentide küsimises.

- 16 Lõpuks märgib komisjon, et asjaolu, et ta edastas määruse nr 4064/89 artiklil 11 põhinevad infonõuded kohtuasjas T-279/04 tema poolt esitatud kostja vastuse lisana, ei tähenda, et ta peab sama sätte alusel avalikustama Lagardère'ile saadetud infonõude, millele on viidatud eespool punkti 2 alapunktis h. Ta meenutab, et Euroopa Kohtule ja Üldkohtule esitatud menetlusdokumentidele lisatud dokumendid edastatakse ainult asjaomase menetluse jaoks ning need ei ole mõeldud avaldamiseks, kuna dokumendi edastamine määruse nr 1049/2001 alusel võrdub selle dokumendi avaldamisega.
- 17 Pärast vaidlustatud otsuse tegemist esitas hageja 5. juulil 2005 kohtuasjas T-279/04 menetlust korraldavate meetmete taotluse kodukorra artikli 64 alusel selleks, et Üldkohus kohustaks komisjoni esitama eespool punkti 1 alapunktides a–h viidatud dokumente. Komisjon edastas hagejale selle taotluse kohta esitatud märkuste lisana nimetatud punkti alapunktis a viidatud dokumendi, st oma 5. juuni 2003. aasta otsuse alustada asjaomases menetluses põhjalikku uurimist määruse nr 4064/89 artikli 6 lõike 1 punkti c alusel.

Menetlus ja poolte nõuded

- 18 Hageja esitas vaidlustatud otsuse tühistamiseks hagi, mis saabus Üldkohtu kantseleisse 17. juunil 2005.
- 19 Lagardère esitas 29. septembril 2005 Üldkohtu kantseleisse avalduse menetlusse astumiseks komisjoni nõuete toetuseks.

- 20 Kuna Üldkohtu kodade koosseis on muutunud, kuulub ettekandja-kohtunik nüüd kuuenda koja koosseisu, mistõttu määrati käesolev kohtuasi sellele kojale.
- 21 Kuuenda koja esimehe 6. märtsi 2009. aasta määrusega lubati Lagardère'il astuda käesolevas asjas menetlusse.
- 22 Ettekandja-kohtuniku ettekande alusel otsustas Üldkohus avada suulise menetluse ning Üldkohtu kodukorra artiklis 64 sätestatud menetlust korraldavate meetmete raames esitas ta pooltele kirjalikud küsimused, millele pooled vastasid määratud tähtaja jooksul.
- 23 Üldkohus palus 10. juuli 2009. aasta määrusega oma kodukorra artikli 65 punkti b, artikli 66 lõike 1 ja artikli 67 lõike 3 kolmanda lõigu alusel komisjonil esitada kõik taotletud dokumendid, välja arvatud need, millele on viidatud eespool punkti 1 alapunktis f ning eespool punkti 2 alapunktides a ja e, märkides sealjuures siiski, et käesoleva menetluse käigus ei edastata neid dokumente ei hagejale ega menetlusse astujale. See taotlus rahuldati.
- 24 Poolte suulised avaldused ja vastused Üldkohtu küsimustele kuulati ära 9. septembri 2009. aasta kohtuistungil.
- 25 28. septembri 2009. aasta määrusega uuendati suuline menetlus, et esitada hagejale kirjalik küsimus.

26 Hageja palub Üldkohtul:

- tühistada vaidlustatud otsus;
- mõista kohtukulud välja komisjonilt.

27 Komisjon, keda toetab menetlusse astuja, palub Üldkohtul:

- jätta hagi rahuldamata;
- mõista kohtukulud välja hagejalt.

Õiguslik käsitlus

1. Vaidluse ese

28 Mitmed dokumendid, millele hageja määruse nr 1049/2001 alusel juurdepääsu taotles, edastati talle komisjoni poolt täielikult või osaliselt kohtuasjades T-279/04 ja T-452/04 esitatud kostja vastuse lisadena ning kohtuasjas T-279/04 hageja poolt

esitatud menetlust korraldava meetme taotluse kohta esitatud märkuste lisadena. Nii edastatud dokumendid on järgmised:

- eespool punkti 1 alapunktis a viidatud dokumendi mittekonfidentsiaalne versioon, st komisjoni 5. juuni 2003. aasta otsus, mis tehti asjaomases menetluses vastavalt määruse nr 4064/89 artikli 6 lõike 1 punktile c;
- ühelt poolt Segexi ja Ecrinvest 4 ning teiselt poolt Lagardère'i vahel 3. detsembril 2002 sõlmitud võõrandamislepingu mittekonfidentsiaalne versioon; nagu komisjon ja Lagardère Üldkohtu kirjalikule küsimusele vastates kinnitasid, vastab see leping eespool punkti 1 alapunktis b viidatud dokumendile;
- osa eespool punkti 1 alapunktis c viidatud dokumendist, st komisjoni ja Natexise vahelisest kirjavahetusest alates 2002. aasta septembrist kuni koondumisest teatamiseni 14. aprillil 2003;
- eespool punkti 2 alapunktis h viidatud dokument, st komisjoni poolt Lagardère'ile 11. juunil 2004 saadetud infonõue;
- eespool punkti 2 alapunktis j viidatud dokumendi mittekonfidentsiaalne versioon, st järelevalveisiku aruanne Wendel Investissement „kandidatuuri kohta”.

²⁹ Hageja märkis Üldkohtu kirjalikele küsimustele vastates, et tal puudub nende dokumentide osas põhjendatud huvi, kuna nii edastatud dokumentidega juurdepääsu-taotlus selles osas rahuldati.

- 30 Seega on ära langenud vajadus teha otsus vaidlustatud otsuse õiguspärasuse kohta osas, mis puudutab komisjoni poolt juurdepääsu keelamist eespool punkti 1 alapunktides a–c ning eespool punkti 2 alapunktides h ja j viidatud dokumentidele.
- 31 Pealegi ei vaidlustanud hageja komisjoni kinnitust, et eespool punkti 1 alapunktis f viidatud dokumenti tema valduses ei ole.
- 32 Seetõttu on vaidluse ese nüüd vaidlustatud otsuse õiguspärases osas, mis puudutab komisjoni poolt täielikku või osalist juurdepääsu keelamist eespool punkti 1 alapunktides d, e, g ja h ning eespool punkti 2 alapunktides b–d, f, g ja i viidatud dokumentidele (edaspidi „vaidlusalused dokumendid”).

2. Menetluse astuja sissejuhatava argumendi vastuvõetavus

Poolte argumendid

- 33 Sissejuhatuseks märgib menetluse astuja, et vaidlusalust juurdepääsutaotlust tuleb hinnata koondumiste kontrolli menetluse erikontekstis. Sellega seoses väidab ta nimelt, et koondumiste kontrolli menetluses kohaldatakse toimikuga tutvumise

õigusele erinorme, mis on ette nähtud komisjoni 7. aprilli 2004. aasta määruse (EÜ) nr 802/2004, millega rakendatakse nõukogu määrust (EÜ) nr 139/2004 kontrolli kehtestamise kohta ettevõtjate koondumiste üle (ELT L 133, lk 1; ELT eriväljaanne 08/03, lk 88), artiklis 17. Kehtestatud kord on range. Toimikuga ei saa tutvuda koondumise suhtes kolmandad isikud. Juurdepääsu ei ole ei konfidentsiaalsele teabele ega komisjoni või liikmesriikide pädevate asutuste sisedokumentidele. Juurdepääs võimaldatakse tingimusel, et saadud dokumente kasutatakse ainult asjaomase koondumise menetluse jaoks. Vastavalt põhimõttele *lex specialis derogat legi generali* tuleb üld- ja erinormide konkurentsi korral kohaldada erinorme. Nii on kohtupraktikas asunud seisukohale, et EÜ artikliga 255 ja määrusega nr 1049/2001 ette nähtud tutvumisõigust ei kohaldata erinormide tõttu, mis käsitlevad konkursikomisjonide töö saladust. Samamoodi peaks koondumiste kontrolli valdkonnas erinormide olemasolu olema takistuseks – või vähemalt piirama – avalikkuse dokumentidele juurdepääsu käsitlevate üldnormide kohaldamisele. Vastupidisel juhul puuduks määruses nr 802/2004 ette nähtud juurdepääsu käsitlevatel normidel igasugune kasulik mõju.

34 Hageja vaidlustab menetlusse astuja sellise sissejuhatava märkuse põhjendatuse.

Üldkohtu hinnang

35 Kodukorra artikli 113 kohaselt võib Üldkohus igal ajal omal algatusel pärast poolte ärakuulamist otsustada, et esineb olulisi asja läbivaatamist takistavaid asjaolusid, mille hulka kuulub ka menetlusse astuja esitatud argumendi vastuvõetavus.

- 36 Vastavalt Euroopa Kohtu põhikirja artikli 40 neljandale lõigule, mida kohaldatakse kõnealuse põhikirja artiklist 53 tulenevalt Üldkohtu suhtes, peab menetlusse astumise avaldus piirduma ühe poole nõuete toetamisega. Liiatigi, tulenevalt kodukorra artikli 116 lõikest 3 peab menetlusse astuja nõustuma kohtuasja staadiumiga menetlusse astumise ajal. Kuigi kõnealuste sätete kohaselt ei ole menetlusse astujal keelatud esitada argumente, mis erinevad selle menetluspoole argumentidest, kelle toetuseks ta on menetlusse astunud, siis kehtib vähemalt tingimus, et need ei tohi muuta kohtuvaidluse piire ning et menetlusse astumine toimub ikkagi selle menetluspoole nõuete toetuseks.
- 37 Käesolevas asjas ei ole kohtuasja pooled esitanud argumenti, et tuleb kohaldada ainult koondumiste kontrolli valdkonnas ettenähtud norme toimikuga tutvumise kohta. Kui eeldada, et Üldkohus võib selle argumendiga nõustuda, viiks see vaidlustatud otsuse tühistamiseni põhjusel, et see võeti ebaõigesti vastu määruse nr 1049/2001 alusel ning mitte toimikuga tutvumiseks koondumiste kontrolli valdkonnas ettenähtud normide alusel, nagu oleks pidanud tegema. Seega ei ole see argument esitatud komisjoni, kes nõuab tühistamishagi rahuldamata jätmist, nõuete toetuseks.
- 38 Seetõttu tuleb vastuvõetamatus tõttu tagasi lükata menetlusse astuja poolt sissejuhatuseks esitatud argument, et kohaldada tuleb ainult koondumiste kontrolli valdkonnas ettenähtud norme toimikuga tutvumise kohta.

3. Sisulised küsimused

- 39 Hageja esitab oma hagi põhjenduseks neli väidet, mis käsitlevad juurdepääsutaotluses viidatud dokumentide konkreetset ja individuaalset hindamata jätmist, komisjoni

ilmset hindamisviga määruse nr 1049/2001 artikli 4 lõigetes 2 ja 3 ette nähtud erandite kohaldamisel, taotletud dokumentidega vähemalt osalise tutvumise õiguse rikkumist ning proportsionaalsuse põhimõtte rikkumist, mis tuleneb sellest, et ei ole kaalutud ühelt poolt osutatud erandeid ning teiselt poolt ülekaalukat üldist huvi, mis õigustaks taotletud dokumentide avalikustamist.

- 40 Kuna esimene ja teine väide on tihedalt seotud, on kohane neid analüüsida koos.

Esimene ja teine väide, et taotletud dokumendid on jäetud konkreetselt ja individuaalselt hindamata ning et komisjon on määruse nr 1049/2001 artikli 4 lõigetes 2 ja 3 ette nähtud erandite kohaldamisel teinud ilmse hindamisvea

- 41 Vastavalt väljakujunenud kohtupraktikale peab dokumentidele juurdepääsu taotluse menetlemiseks vajalik hindamine olema konkreetne. Ühest küljest ei piisa erandi kohaldamise õigustamiseks nentimisest, et dokument käsitleb erandiga kaitstud huve (Üldkohtu 26. aprilli 2005. aasta otsus liidetud kohtuasjades T-110/03, T-150/03 ja T-405/03: Sison vs. nõukogu, EKL 2005, lk II-1429, punkt 75, ning 6. juuli 2006. aasta otsus liidetud kohtuasjades T-391/03 ja T-70/04: Franchet ja Byk vs. komisjon, EKL 2006, lk II-2023, punkt 115). Põhimõtteliselt saab erandi kohaldamist õigustada ainult juhtudel, kui institutsioon on eelnevalt kontrollinud esiteks seda, kas dokumentidele juurdepääs ohustab kaitstud huvi konkreetselt ja realselt ning teiseks seda, kas määruse nr 1049/2001 artikli 4 lõigetes 2 ja 3 käsitletud olukorras teenib viidatud dokumendi avalikustamine ülekaalukaid üldisi huve. Teisest küljest, kaitstud huvi kahjustamise oht peab olema mõistlikult ettenähtav ning mitte ainult oletuslik. Järelikult tuleb hindamine, mis on institutsioonile erandi kohaldamisel kohustuslik, konkreetselt läbi viia ja see peab nähtuma otsuse põhjendustest (Üldkohtu 13. aprilli 2005. aasta otsus kohtuasjas T-2/03: Verein für Konsumenteninformation vs.

komisjon, EKL 2005, lk II-1121, punkt 69, edaspidi „kohtuotsus VKI”, ning eespool viidatud kohtuotsus Franchet ja Byk vs. komisjon, punkt 115).

- 42 Lisaks peab see konkreetne hindamine olema läbi viidud iga taotluses nimetatud dokumendi kohta. Määrusest nr 1049/2001 nähtub, et kõiki selle artikli 4 lõigetes 1–3 sätestatud erandeid tuleb kohaldada „dokumentidele” (eespool punktis 41 viidatud kohtuotsus VKI, punkt 70, ja eespool punktis 41 viidatud kohtuotsus Franchet ja Byk vs. komisjon, punkt 116). Nende erandite ajalise kohaldamisala kohta tuleb lisaks märkida, et kõnesoleva määruse artikli 4 lõige 7 sätestab, et neid kohaldatakse üksnes nii kaua, kuni kaitse on „dokumendi sisust lähtuvalt” õigustatud.
- 43 Eelnevast johtub, et konkreetne ja individuaalne hindamine on igal üksikjuhul vajalik ka siis, kui on ilmselge, et juurdepääsu taotlus puudutab erandiga hõlmatud dokumente, sest ainult säärase hindamise tulemusena on institutsioonil võimalik hinnata taotlejale osalise juurdepääsu võimaldamist vastavalt määruse nr 1049/2001 artikli 4 lõikele 6 (eespool punktis 41 viidatud kohtuotsus VKI, punkt 73, ja eespool punktis 41 viidatud kohtuotsus Franchet ja Byk vs. komisjon, punkt 117). Lisaks on Üldkohus seda määrust kohaldades juba varemgi pidanud ebapiisavaks dokumentide sellist hindamist, mis on läbi viidud pigem dokumendikategoriate kui nendes dokumentides sisalduva konkreetse teabe põhjal, kuna hindamine, mida institutsioon on kohustatud läbi viima, peab võimaldama tal konkreetselt hinnata, kas vastav erand on tõepoolest kohaldatav kogu nendes dokumentides sisalduvale teabele (eespool punktis 41 viidatud kohtuotsus VKI, punktid 74 ja 76).
- 44 Institutsiooni kohustus hinnata juurdepääsutaotluses nimetatud dokumentide sisu konkreetselt ja individuaalselt on põhimõtteline lähenemine (eespool punktis 41 viidatud kohtuotsus VKI, punktid 74 ja 75), mida tuleb kohaldada kõigi määruse

nr 1049/2001 artikli 4 lõigetes 1–3 sätestatud erandite suhtes hoolimata sellest, millisesse valdkonda taotletud dokumendid kuuluvad.

- 45 Niisugune põhimõtteline lähenemine ei tähenda siiski, et selline hindamine tuleb läbi viia kõikidel juhtudel. Kui institutsioon peab määruse nr 1049/2001 alusel esitatud juurdepääsutaotlusele vastamiseks põhimõtteliselt läbi viima konkreetse ja individuaalse hindamise, mille eesmärk on võimaldada asjassepuutuval institutsioonil hinnata ühest küljest seda, mil määral on kohaldatav erand dokumentidega tutvumise õigusest ning teisest küljest osalise juurdepääsu võimalust, siis hindamine ei pruugi olla vajalik, kui konkreetse juhtumi asjaolusid arvesse võttes on ilmselge, et juurdepääsu võimaldamisest tuleb keelduda või vastupidi, seda lubada. See võib ette tulla eelkõige siis, kui teatud dokumendid on esiteks kas tervikuna ilmselgelt hõlmatud erandiga dokumentidega tutvumise õigusest või vastupidi, tervikuna ilmselgelt juurdepääsetavad, või kui komisjon on nende suhtes varem läbi viinud konkreetse ja individuaalse hindamise sarnastel asjaoludel (eespool punktis 41 viidatud kohtuotsus VKI, punkt 75).
- 46 Avalikustamisest keeldumise põhjenduste üldsõnalisus, lühidus või nende stereotüüpsus annavad konkreetse hindamise läbi viimata jätmisest tunnistust üksnes nende juhtumite puhul, kus igale dokumendile juurdepääsu keelamist on objektiivselt võimalik põhjendada selle dokumendi sisu või olulist osa avalikustamata ja selle tulemusena erandi põhilist eesmärki ohtu seadmata (vt selle kohta eespool punktis 41 viidatud kohtuotsus *Sison vs. nõukogu*, punkt 84; vt 1993. aasta asjaajamiskorda käsitlev analoogiline Üldkohtu 5. märtsi 1997. aasta otsus kohtuasjas T-105/95: *WWF UK vs. komisjon*, EKL 1997, lk II-313, punkt 65). Nagu Euroopa Kohus on täpsustanud, on institutsioonide kohustust keelduda avaldamast asjaolusid, mis võiksid kaudselt kahjustada huve, mida nimetatud erandid konkreetselt peavad kaitsma, eelkõige rõhutatud määruse nr 1049/2001 artikli 9 lõikes 4 ja artikli 11 lõikes 2 (Euroopa Kohtu 1. veebruari 2007. aasta otsus kohtuasjas C-266/05 P: *Sison vs. nõukogu*, EKL 2007, lk I-1233, punkt 83).

- 47 Sama õigustust saab kasutada samasse kategooriasse kuuluvate dokumentide suhtes, millega on eelkõige tegemist siis, kui need sisaldavad sama tüüpi teavet. Seejärel peab Üldkohus tuvastama, kas osutatud erand hõlmab sellesse kategooriasse kuuluvad dokumendid ilmselgelt ja tervikuna.

Määruse nr 1049/2001 artikli 4 lõike 2 kolmandas taandes sätestatud erand, mis kaitseb kontrollimiste, uurimise või audiitorkontrolli eesmärke

– Poolte argumendid

- 48 Hageja väidab, et komisjon lähenemine oli abstraktne ja üldine ning ta ei viinud läbi konkreetset ja individuaalset hindamist, et kontrollida, kas taotletud dokumentide edastamine tegelikult kahjustab määruse nr 1049/2001 artikli 4 lõike 2 kolmandas taandes sätestatud erandiga kaitstud huvi.

- 49 Ta kinnitab, et komisjoni mure seoses huvitatud isikute usalduse säilitamisega koon-dumiste kontrolli menetluse raames on teisejärguline, kuna huvitatud isikutel on seadusjärgne kohustus edastada komisjonile kõik tema poolt sellega seoses nõutud dokumendid.

- 50 Komisjoni poolt välja toodud uurimisega seotud eesmärgi kahjustamise oht on igal juhul ainult oletuslik, mis on ebapiisav juurdepääsu keelamise õigustamiseks. Komisjon ei saa sellise ohu olemasolu tõendada, kuna enamik taotletud dokumentidest käsitlevad puhtalt õiguslikke küsimusi, eelkõige määruse nr 4064/89 artikli 3 lõike 5 punkti a kohaldamist, ning mitte konkurentsianalüüsi küsimusi, mis ainukesena võivad kahjustada komisjoni uurimise eesmärki, kui koondumiste kontrolli osas viiakse läbi uus koondumise analüüs.
- 51 Lisaks edastati need dokumendid komisjonile asjaomaste ettevõtjate poolt enne koondumisest teatamist, seega väljaspool ametlikku uurimismenetlust.
- 52 Komisjon väidab, et ta hindas iga dokumenti konkreetselt ja individuaalselt, mida tõendab asjaolu, et kõik need dokumendid tuvastati selgelt ning loetleti, välja arvatud eespool punkti 1 alapunktis d viidatud dokumendid, nii vaidlustatud otsuse lisas kui ka otsuses endas neile kohaldatavate eranditega seoses. Sellise hindamise tulemusena võis komisjon hagejale edastada oma 5. veebruari 2004. aasta kirja, millega kiideti heaks järelevalveisiku ning varade lahususe eest vastutava haldaja nimetamine, mis vastab eespool punkti 2 alapunktides a ja e viidatud dokumentidele.
- 53 Vaidlustatud otsuse põhjendusest nähtub, et hindamine oli individuaalne, konkreetne ning põhjalik. Ainult tähelepanelik ja individuaalne hindamine võimaldas teha kindlaks näiteks selle, et eespool punkti 1 alapunktis h viidatud dokumendid olid juba loetletud nimetatud punkti alapunktis c või et eespool punkti 2 alapunktis e viidatud dokument oli sama, mis nimetatud punkti alapunktis a.

- 54 Komisjon väidab, et individuaalne põhjendamine võiks kahjustada asjaomase erandiga kaitstud huvi ning kohtupraktikas on tunnistatud, et üksikasjalik põhjendus dokumendi sisu osas võiks avalikustada teavet, mis on kaitstud mõne määruses nr 1049/2001 ette nähtud erandiga.
- 55 Mis puudutab eespool punkti 1 alapunktis d viidatud dokumente, st komisjoni ja Lagardère'i vahelist kogu kirjavahetust alates 2002. aasta septembrist kuni koondumisest teatamiseni, siis märgib komisjon, et konkreetne ja individuaalne hindamine ei ole vajalik, kui on ilmne, et asjaomased dokumendid tuleb avaldada või et neid ei tohi avaldada. Viidatud dokumentide ühiseid tunnuseid arvesse võttes kuuluvad need käesolevas asjas selgelt samasse kategooriasse.
- 56 Nii näitas iga asjaomase dokumendi konkreetne ja individuaalne ning ka eespool punkti 1 alapunktis d viidatud dokumentide põgus hindamine, et kõik dokumendid olid hõlmatud artikli 4 lõike 2 teises taandes viidatud erandiga, mis on seotud uurimisega, ning et lisaks olid teatud dokumendid tervikuna või osaliselt hõlmatud muude eranditega.
- 57 Komisjon rõhutab, et kuigi uurimise läbiviimine on lõppenud, ei saa uurimist lugeda lõpetatuks, kuna kokkusobivuse otsuse peale on esitatud tühistamishagi, mille läbi vaatamine on Üldkohtu menetluses, ning et tühistamise korral tuleb uurimist taas alustada. Nende dokumentide avalikustamine, millele juurdepääs keelati, paneks sel põhjusel komisjoni välise surve alla, mis takistaks tal uurimise taasalustamise korral uurimise nõuetekohast läbiviimist.

58 Komisjon vaidlustab hageja argumendi, et komisjoni ja majandustegevuses osalejate vaheline usaldus koondumiste kontrolli raames on vähetähtis, arvestades asjaolu, et viimased on seadusjärgselt kohustatud komisjonile tema uurimiste käigus vajalikku teavet andma. Ta rõhutab, et seadusjärgset kohustust võib täita mitmel moel ning et uurimised võivad olla tõhusamad, kui ettevõtjad ei piirdu ainult oma miinimumkohustuste täitmisega, vaid teevad hea tahte vaimus koostööd. Asjaomased pooled ei oota seda, et komisjon kasutab kogutud teavet muudel eesmärkidel kui need, mille tõttu see teave edastati, kuna see oleks vastuolus nõukogu 20. jaanuari 2004. aasta määruse (EÜ) nr 139/2004 kontrolli kehtestamise kohta ettevõtjate koondumiste üle (ELT L 24, lk 1; ELT eriväljaanne 08/03, lk 40) artikli 17 lõikega 1. Seega ei ole asjaomaste ettevõtjate poolt kolmandatele isikutele esitatud dokumentide avalikustamisega sellisele usaldussuhtele tekitatud oht ainult oletuslik. Komisjon esitab selle ohu kohta selgitava näite, viidates ühe advokaadibüroo väljaandele, mis tuletab meelde koondumiste käigus edastatud teabe komisjoni poolt hiljem avalikustamise ohtu.

59 Komisjon meenutab, et kohtupraktika nõuab, et kaitstud huvi kahjustamise oht oleks mõistlikult eeldatav, mitte et sellise ohu kohta oleks esitatud kindlad ja üksikasjalikud tõendid. Ta väidab, et asjaolu, et viidatud dokumendid edastati enne koondumisest teatamise kuupäeva, on asjakohatu, kuna kõnesoleva erandiga kaitstud huvi on uurimise eesmärgi kaitsmine, mitte ainult ametlike etappidega piirduva uurimise kui sellise kaitsmine. Enne nimetatud koondumisest teatamist toimunud teabevahetuse ranget konfidentsiaalsust rõhutab komisjon oma dokumendis „Koondumiste ühenduse kontrollimenetluste läbiviimise head tavad” ning nende avalikustamine rikuks konfidentsiaalsuskohustust, mis tal määruse nr 139/2004 ja EÜ artikli 287 alusel on.

- 60 Menetlusse astuja väidab, et kui toimikuga tutvumise norme koondumiste kontrolli valdkonnas kohaldatavates õigusaktides ja määruses nr 1049/2001 tuleb kohaldada samaaegselt põhjusel, et nende õigusaktide eesmärgid on erinevad, siis tuleb tagada see, et koondumiste kontrolli valdkonnas sätestatud normid toimikuga tutvumiseks ei kaotaks oma mõtet määruse nr 1049/2001 väära kohaldamisega. Ta väidab, et ettevõtjate poolt enne koondumisest ametlikku teatamist esitatud teave, mille eesmärk on ametliku menetluse ettevalmistamine, peab olema samamoodi kaitstud kui teave, mis edastatakse ametliku menetluse käigus. Kõik teised lahendused kahjustaksid tõsiselt õiguspärast ootust, mis ettevõtjatel võinuks olla tuginedes komisjoni praktikale kutsuda üles kontaktide loomisele enne sellist ametlikku teatamist.
- 61 Menetlusse astuja leiab, et kohtupraktikas on tunnistatud, et üldsuse huvil, et teda teavitataks dokumendist läbipaistvuse põhimõtte alusel, ei ole sama kaalu juhul, mil tegemist on koondumiste kontrolli reguleerivaid norme kohaldavas haldusmenetluses vormistatud dokumendiga või konkurentsiõigusega üldiselt, võrreldes juhuga, mil tegemist on dokumendiga, mis on vormistatud menetluses, mille raames ühenduse institutsioon toimib seadusandjana. Ta tugineb määruse nr 1049/2001 põhjendusele 6, mille kohaselt tuleks tagada ulatuslikum juurdepääs dokumentidele juhtudel, kui institutsioonid toimivad seadusandjana.
- 62 Menetlusse astuja esitatud muud argumendid on sisuliselt sarnased komisjoni argumentidega.

– Üldkohtu hinnang

- 63 Määruse nr 1049/2001 artikli 4 lõike 2 kolmanda taande kohaselt keelavad institutsioonid juurdepääsu dokumentidele, mille avaldamine kahjustaks kontrollimiste, uurimise või audiitorkontrolli eesmärki, välja arvatud juhul, kui avaldamine teenib ülekaalukaid üldisi huve.
- 64 Vaidlustatud otsuses leidis komisjon, et kõik vaidlusalused dokumendid olid hõlmatud määruse nr 1049/2001 artikli 4 lõike 2 kolmandas taandes uurimise eesmärgi kaitseks sätestatud erandiga.
- 65 Tuleb rõhutada, et asjaomase institutsiooni ülesanne on eespool punktides 41–47 meenutatud põhimõtteid kohaldades analüüsida, kas esiteks juurdepääsutaotluse esemeks olev dokument kuulub määruse nr 1049/2001 artiklis 4 sätestatud erandite kohaldamisalasse, teiseks kas selle dokumendi avalikustamine kahjustab konkreetselt ja tegelikult kaitstud huvi ning kolmandaks, kui see on nii, siis kas kaitsevajadus hõlmab dokumenti tervikuna (Üldkohtu 30. jaanuari 2008. aasta otsus kohtuasjas T-380/04: Terezakis vs. komisjon, kohtulahendite kogumikus ei avaldata, punkt 88).
- 66 Kõigepealt tuleb kindlaks teha, kas komisjon leidis õigesti, et kõik dokumendid, millele juurdepääsu taotleti, olid seotud uurimisega. Sellega seoses väidab hageja, et teatud juurdepääsutaotluses viidatud dokumendid edastati asjaomaste ettevõtjate poolt enne koondumisest teatamist, väljaspool määruses nr 4064/89 ette nähtud ametlikku menetlust.

- 67 Enne 14. aprilli 2003 edastati dokumendid mitteametlikus menetluses, nii-öelda eel-teatamise raames. Vaatamata sellele, et dokumentide edastamise kuupäeval oli tege-mist mitteametliku menetlusega, tuleb neid dokumente pidada seotuks komisjoni uurimisega koondumiste kontrolli raames. Asjaomases menetluses lisati dokumendid komisjoni uurimistoimikusse, nagu on märgitud konkurentsipiirkonna peadirektoraadi peadi-rektori 14. veebruari 2005. aasta kirjas, mis tuvastab need dokumendid osana sellest toimikust, ning ka vaidlustatud otsuses, mis täpsustab, et kõik taotletud dokumendid „koostati või saadi [asjaomase menetluse] läbiviimisel”. Sellest tuleneb, et kõik taotle-tud dokumendid puudutavad tegelikult uurimist.
- 68 Kuid siiski ei ole asjaolu, et mingi dokument on seotud uurimisega, iseenesest pii-sav õigustamiseks viidatud erandi kohaldamist. Kohtupraktika kohaselt tuleb iga erandit komisjoni dokumentidega tutvumise õigusest tegelikult tõlgendada ja kohaldada täht-tähelt (Euroopa Kohtu 18. detsembri 2007. aasta otsus kohtuasjas C-64/05 P: Rootsi vs. komisjon, EKL 2007, lk I-11389, punkt 66, ning 1. juuli 2008. aasta otsus liidetud kohtuasjades C-39/05 P ja C-52/05 P: Rootsi ja Turco vs. nõukogu, EKL 2008, lk I-4723, punkt 36, edaspidi „kohtuotsus Turco”; eespool punktis 41 viidatud kohtu-otsus Franchet ja Byk, punkt 84).
- 69 Mis puudutab nende erandite ajalist kohaldamisala, siis määruse nr 1049/2001 ar-tikli 4 lõige 7 näeb lisaks ette, et määruse nimetatud artikli lõigetes 1–3 sätestatud erandeid kohaldatakse üksnes nii kaua, kuni kaitse on „dokumendi sisust” lähtuvalt õigustatud.
- 70 Seega peab kindlaks tegema, kas uurimise eesmärgiga seotud erand oli veel ajaliselt kohaldatav, kuna asjaomane uurimine lõppes komisjoni kahe otsuse vastuvõtmisega, milleks on kokkusobivuse otsus ning heakskiitmise otsus, mis ei olnud veel lõplikud,

võttes arvesse nende tühistamiseks Üldkohtusse esitatud kahte hagi (kohtuasjad T-279/04 ja T-452/04).

- 71 Vaidlustatud ei ole seda, et komisjoni poolt koondumiste kontrolli raames läbi viidud uurimine, mille alusel tehti 7. jaanuaril 2004 kokkusobivuse otsus ning 30. juulil 2004 heakskiitmise otsus, oli vaidlustatud otsuse vastuvõtmisel 7. aprillil 2005 lõppenud. Siiski leiab komisjon, et juhul, kui kokkusobivuse otsus tühistatakse, peab ta tegema uue otsuse ja seetõttu taasalustama uurimist ning et selle uurimise eesmärki selgelt kahjustatakse, kui asjaomase kontrollimenetluse raames koostatud või saadud dokumendid avalikustatakse.
- 72 Kohtupraktika kohaselt tuleb määruse nr 1049/2001 artikli 4 lõike 2 kolmandat taanet tõlgendada nii, et see säte, mille eesmärk on kaitsta „kontrollimiste, uurimise või audiitorkontrolli eesmärki,” on kohaldatav vaid siis, kui kõnealuste dokumentide avalikustamine võib kahjustada nende tegevuste läbiviimist (eespool punktis 41 viidatud kohtuotsus *Franchet ja Byk*, punkt 109).
- 73 Kahtlemata võib erinevatele uurimiste või kontrollimiste käigus koostatud aktidele kontrollimiste, uurimise või audiitorkontrolli kaitsest tulenevat erandit kohaldada seni, kuni uurimine või kontrollimine kestab ja seda isegi siis, kui konkreetne uurimine või kontroll, mille alusel koostatud aruandele juurdepääsu taotletakse, on lõpetatud (vt eespool punktis 41 viidatud kohtuotsus *Franchet ja Byk*, punkt 110 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 74 Sellegipoolest tähendaks möönmine, et kontrollimiste, uurimise või audiitorkontrolliga seotud erinevatele dokumentidele laieneb määruse nr 1049/2001 artikli 4 lõike 2 kolmandas taandes sätestatud erand seni, kuni ei ole tehtud otsust nende menetluste

alusel võetavate meetmete kohta, seda, et juurdepääs nimetatud dokumentidele sõltuks juhuslikust, tulevasest ja võib-olla ajaliselt kaugest sündmusest, mis sõltub erinevate ametiasutuste kiirusest ja hoolsusest (eespool punktis 41 viidatud kohtuotsus Franchet ja Byk, punkt 111).

- 75 Selline lahendus oleks vastuolus eesmärgiga, mis seisneb avalikkusele juurdepääsu tagamises institutsioonide dokumentidele, et anda kodanikele võimalus kontrollida tõhusamalt avaliku võimu teostamise õiguspärasust (vt selle kohta eespool punktis 41 viidatud kohtuotsus Franchet ja Byk, punkt 112).
- 76 Kui käesolevas asjas möönda, et taotletud dokumendid on siiani hõlmatud määruse nr 1049/2001 artikli 4 lõike 2 kolmandas taandes ette nähtud erandiga, kuna asjaomase uurimise tulemusena tehtud kokkusobivuse otsus ning heakskiitmise otsus ei ole lõplikud, st kuna Üldkohus ja vajadusel Euroopa Kohus ei ole nende peale esitatud hagiisid rahuldamata jätnud, või tühistamise korral, kuna komisjon ei ole ühte või mitut uut otsust teinud, sõltuks juurdepääs nimetatud dokumentidele juhuslikust, tulevasest ja võib-olla ajaliselt kaugest sündmusest.
- 77 Eeltoodust tuleneb, et taotletud dokumendid ei kuulunud vaidlustatud otsuse tegemise ajal enam uurimise eesmärgiga seotud erandi kohaldamisalasse.
- 78 Tuleb märkida, et isegi kui eeldada, et nimetatud dokumendid võiksid kuuluda uurimise eesmärgiga seotud erandi kohaldamisalasse, ei nähtu vaidlustatud otsuse põhjendustest, et komisjon hindas taotletud dokumente konkreetset ja individuaalselt.

- 79 Selleks et õigustada taotletud dokumentide avalikustamisest keeldumist, toob komisjon vaidlustatud otsuses kõigepealt välja, et juhul kui kontrollimenetluse raames, mis viis kokkusobivuse otsuse tegemiseni, koostatud või saadud dokumendid avalikustatakse, kahjustaks see sellise uurimise eesmärki, mille ta peaks kokkusobivuse otsuse tühistamisel taasalustama.
- 80 Seejärel kinnitab komisjon vaidlustatud otsuses üldisemalt võttes, et talle koondumiste kontrolli menetluse raames antud teabe avalikustamine õõnestab komisjoni ja huvitatud isikute vahelist usaldust ning koostööd, mis on hädavajalik, et võimaldada komisjonile sellise teabe kogumist, mida tal on vaja selliste uurimiste läbiviimiseks ning sellekohaste põhjendatud otsuste tegemiseks.
- 81 Lõpuks toob komisjon välja, et iga viidatud dokument sisaldab teavet asjaomaste ettevõtjate äristrateegiate kohta, komisjoni kommentaare või temapoolseid taotlusi või ettevõtjate reaktsiooni komisjoni esitatud seisukohtadele.
- 82 Sellised kinnitused on liiga ebamäärased ja üldised ega põhine käesolevas asjas esinevatel asjaoludel. Sama põhjendust võiks kohaldada kõikide dokumentide suhtes, mis esitatakse ükskõik millise koondumiste kontrolli menetluse raames, kuna komisjoni abstraktne ning üldine põhjendus ei viita asjaomaste dokumentide sisule.
- 83 Komisjoni argument, et esiteks võiks individuaalne põhjendamine kahjustada kaitstud huvi ning teiseks, et üksikasjalik põhjendus dokumendi sisu osas võiks avalikustada teavet, mis on kaitstud mõne määruses nr 1049/2001 sätestatud erandiga, tuleb tagasi lükata. Komisjon saab iga asjaomase dokumendi puhul ära näidata ning

selgitada põhjuseid, miks see dokument on – või on ainult osaliselt – hõlmatud uurimise eesmärgiga seotud erandiga, ilma et kahjustataks erandi eesmärki või selle teabe konfidentsiaalsust, mis nende erandite tõttu peab jääma salastatuks.

- 84 Muu hulgas tuleb märkida, et taotletud dokumentide üksikasjaliku loendi koostamine, nende dokumentide jaotamine erinevate erandite alla, millele komisjon on viidanud juurdepääsu keelamise õigustamiseks, ega teatud taotletud dokumentidega tutvumise võimaldamine iseenesest ei näita, et neid dokumente, millele juurdepääs keelati, hinnati konkreetselt ja individuaalselt.
- 85 Mis puudutab eespool punkti 1 alapunktis d viidatud dokumente, st komisjoni ja Lagardère'i vahelist kogu kirjavahetust alates 2002. aasta septembrist kuni koondumisest teatamiseni, siis märgib komisjon, et konkreetne ja individuaalne hindamine ei ole vajalik, kui on ilmne, et dokument tuleb avaldada või et seda ei tohi avaldada.
- 86 Nagu rõhutati eespool punktis 45, tunnistatakse kohtupraktikas küll, et konkreetne ja individuaalne hindamine ei pruugi olla vajalik, kui on ilmselge, et juurdepääsu võimaldamisest tuleb keelduda või vastupidi, seda lubada. See ei ole käesolevas asjas aga nii. Vastavalt määruse nr 1049/2001 artikli 2 lõikele 3 kohaldatakse komisjoni dokumentidega tutvumise õiguse sätteid kõigi institutsiooni käsutuses olevate dokumentide suhtes, see tähendab institutsiooni koostatud ja talle saadetud ning tema valduses olevate dokumentide suhtes kõikides Euroopa Liidu tegevusvaldkondades. Seega ei saa nõustuda argumendiga, et koondumiste valdkonnas on komisjoni ja asjaomaste poolte vaheline kirjavahetus ilmselgelt uurimise eesmärgiga seotud erandiga

hõlmatud. Kuigi vajadusel on see erand komisjoni koostatud või talle saadetud teatud dokumentidele kohaldatav, ei ole see tingimata nii kõikide dokumentide või nende dokumentide puhul tervikuna. Komisjon peab selle vähemalt kindlaks tegema iga dokumendi konkreetse ja tegeliku hindamisega, mida nõutakse määruse nr 1049/2001 artikli 4 lõike 2 esimeses taandes.

⁸⁷ Samuti tuleb tagasi lükata komisjoni argument, et üldisemalt võttes õonestab tal- le koondumiste kontrolli menetluse raames antud teabe avalikustamine komisjoni ja huvitatud isikute vahelist usaldust ning koostööd. Sellised kinnitused on ka liiga ebamäärased ja üldised selleks, et tuvastada asjaomase kaitstud huvi kahjustamise tegelikku ohtu, mis on mõistlikult ettenähtav ning ei ole ainult oletuslik. Hindamine, mille institutsioon peab erandi kohaldamiseks läbi viima, peab olema konkreetne ja see peab nähtuma otsuse põhjendustest (eespool punktis 41 viidatud kohtuotsus VKI, punkt 69, ja eespool punktis 41 viidatud kohtuotsus Franchet ja Byk vs. komisjon, punkt 115). Käesolevas asjas tõi komisjon abstraktselt välja, et asjaomaste dokumen- tide avalikustamine võib kahjustada tema uurimist, ilma õiguslikult piisavalt tõen- damata, et nende dokumentide avalikustamine kahjustab konkreetselt ja tegelikult uurimise eesmärki.

⁸⁸ Komisjon püüdis selle ohu kohta esitada selgitava näite, viidates oma kostja vastuses ühe advokaadibüroo väljaandele, milles kutsuti pärast eespool punktis 41 viidatud kohtuotsuse VKI tegemist komisjoni uurimise all olevaid ettevõtjaid ettevaatlikkuse- le, kui nad edastavad informatsiooni komisjonile, arvestades hilisema avalikustamise ohtu dokumentidega tutvumise õiguse alusel. Lisaks asjaolule, et komisjoni läbiviid- dud hindamise konkreetsus peab nähtuma otsuse põhjendustest ja mitte Üldkohtule esitatud menetlusdokumentidest, ei näita selline asjaolu üksinda, et komisjoni väi- detud oht on mõistlikult ettenähtav ning ei ole ainult oletuslik. Ükskõik missugust

ettevaatusabinõu nad peavad neile olulistel põhjustel vajalikuks, ei saa asjaomased ettevõtjad vabastada end seadusjärgsest kohustusest edastada koondumiste kontrolli raames komisjonile nõutud teave.

89 Rohkem veenev ei ole komisjoni argument, mis tuleneb määruse nr 139/2004 artikli 17 lõikest 1, mille kohaselt „[nimetatud määruse kohaldamisel saadud teavet kasutatakse üksnes asjakohase taotluse, uurimise või ärakuulamise eesmärgil”. See säte, mille sõnastus on sisuliselt sarnane komisjoni poolt väljatoodud või käesolevale kohtuasjale kohaldatavas versioonis, st määruses nr 4064/89, näeb ette viisi, kuidas komisjon võib kasutada esitatud teavet ega reguleeri määrusega nr 1049/2001 tagatud juurdepääsu dokumentidele. Seda ei saa tõlgendada takistusena dokumentidega tutvumise õiguse teostamisele, mis on tagatud EÜ artikliga 255 ja määrusega nr 1049/2001. Lisaks tuleb seda lugeda lähtuvalt määruse nr 139/2004 artikli 17 lõikest 2, mis välistab ainult sellise teabe avalikustamise, „mille suhtes kehtib ametisaladuse hoidmise kohustus”. Teatanud ettevõtjate jaoks on seega ootuspärane, et avalikustatakse kogutud teave, mis ei ole hõlmatud ametisaladusega.

90 Kohtupraktikast nähtub, et juhul, kui avalikkusele on antud õigus tutvuda kindlat teavet sisaldavate dokumentidega, ei saa neid andmeid käsitleda teabena, mis oma laadilt on ametisaladus (Üldkohtu 30. mai 2006. aasta otsus kohtuasjas T-198/03: Bank Austria Creditanstalt vs. komisjon, EKL 2006, lk II-1429, punkt 74). Ametisaladuse hoidmise kohustuse ulatus ei ole seega selline, mis võiks õigustada selliste dokumentidega tutvumise üldist ja abstraktset keeldu, mis on edastatud koondumisest teatamise raames. Ei EÜ artiklis 287 ega määrustes nr 4064/89 ja nr 139/2004 ei ole ammendavalt märgitud, milline teave kuulub oma laadilt ametisaladuse alla. Nende määruste artikli 17 lõike 2 sõnastusest nähtub siiski, et kogu kogutud teave ei kuulu tingimata ametisaladuse alla. Teabe konfidentsiaalsuse hindamisel tuleb seega omavahel tasakaalu viia õigustatud huvid, mis vastanduvad teabe avalikustamisele, ning üldine huvi, mis

nõuab, et ühenduse institutsioonide tegevus oleks nii avalik kui võimalik (vt selle kohta eespool viidatud Üldkohtu otsus Tribunal Bank Austria Creditanstalt vs. komisjon, punkt 71, ja 12. oktoobri 2007. aasta otsus kohtuasjas T-474/04: Pergan Hilfsstoffe für industrielle Prozesse vs. komisjon, EKL 2007, lk II-4225, punktid 63–66).

- 91 Hinnates taotletud dokumente konkreetselt ja individuaalselt kooskõlas määruse nr 1049/2001 artikli 4 lõike 2 esimese taandega, saab komisjon täielikult määrusega nr 1049/2001 kooskõlas tagada koondumiste valdkonnas kohaldamisele kuuluvate sätete kasuliku mõju. Sellest tuleneb, et EÜ artiklist 287 ning määruste nr 4064/89 ja nr 139/2004 artiklist 17 tulenev ametisaladuse hoidmise kohustus ei võta temalt ära kohustust hinnata iga asjaomast dokumenti, nagu nõuab määruse nr 1049/2001 artikli 4 lõige 2.
- 92 Lõpuks toob komisjon oma vasturepliigis välja, et asjaomaste ettevõtjate poolt enne koondumisest teatamist edastatud dokumentide avalikustamine riikuks tema konfidentsiaalsuse kohustusi, mis tal on EÜ artikli 287, määruse nr 139/2004 artikli 17 ning tema dokumendi „Koondumiste ühenduse kontrollimenetluste läbiviimise head tavad” kohaselt.
- 93 Eespool punktis 90 toodud põhjustel tuleb ka see argument tagasi lükata.
- 94 Eeltoodust tuleneb, et ei EÜ artikli 287 ega määruste nr 4064/89 ja nr 139/2004 artikliga 17 ei ole vastuolus sellise dokumendi avalikustamine, mis ei ole hõlmatud määruse nr 1049/2001 sätestatud eranditega.

- 95 Seda enam kehtib see suuniste kohta, mis sisalduvad komisjoni dokumendis „Koon-dumiste ühenduse kontrollimenetluste läbiviimise head tavad”. Ilma et oleks vaja teha otsust küsimuses, kas tegemist on õiguslikult siduva aktiga ning eriti teha kindlaks, kas tegemist on õiguslikke tagajärgi tekitava aktiga, tuleb märkida, et selle dokumen-diga, mida ei ole ELT-s avaldatud ja mille punkt 2.4 täpsustab sõnaselgelt, et see ei tekita ega muuda õigusi või kohustusi, mis on kehtestatud Euroopa Ühenduste asu-tamislepinguga, ei ole vastuolus sellise dokumendi avalikustamine, millele on juurde-pääs tagatud EÜ artikliga 255 ja määrusega nr 1049/2001.
- 96 Seega ei pea peale vaidlustatud otsuse õiguspärasuse analüüsi vastavalt määrusele nr 1049/2001 täiendavalt uurima, kas taotletud dokumentides sisalduv teave on hõl-matud ametisaladusega.
- 97 Eeltoodust tuleneb, et komisjon on rikkunud õigusnormi, kui ta keelas juurdepääsu taotletud dokumentidele põhjendusel, et need on hõlmatud määruse nr 1049/2001 artikli 4 lõike 2 kolmandas taandes sätestatud erandiga, mis on seotud kontrollimis-te, uurimise või audiitorkontrolli eesmärgiga, kuigi need dokumendid ei kuulunud vaidlustatud otsuse tegemise ajal enam selle erandi kohaldamisalasse, ning igal juhul ilma, et vaidlustatud otsuse põhjendustest nähtuks, et on toimunud iga dokumendi konkreetne ja individuaalne hindamine.
- 98 Vaidlustatud otsus on selles osas seega õigusvastane.

- 99 Kõik vaidlusalused dokumendid, millele juurdepääs keelati, võivad vaidlustatud otsuse kohaselt olla siiski hõlmatud teiste määruses nr 1049/2001 sätestatud juurdepääsu eranditega. Seega peab analüüsima sellise avalikustamisest keeldumise õiguspärasust, mis tugineb ärihuvide kaitsega seotud erandile, komisjoni otsustamisprotsessiga seotud erandile ning õigusnõustamise kaitsega seotud erandile.

Määruse nr 1049/2001 artikli 4 lõike 2 esimeses taandes ette nähtud erand, mis on seotud ärihuvide kaitsega

– Poolte argumendid

- 100 Hageja väidab, et komisjoni lähenemine oli abstraktne ja üldine, ilma konkreetse ja individuaalse hindamiseta, selleks et teha kindlaks, kas iga taotletud dokumendi edastamine kahjustab tegelikult selle erandiga kaitstud huve. Komisjon ei ole tõendanud, et kaitstud huvi kahjustamise oht on mõistlikult ettenähtav ning ei ole ainult oletuslik.

- 101 Hageja arvates peab komisjon tuvastama ja välja jätma ärisaladused, mis võivad olla hõlmatud erikaitsega, ning edastama asjaomaste dokumentide mittekonfidentsiaalsed versioonid. Ta vaidlustab muu hulgas selle, et taotletud dokumendid võivad sisaldada niipalju just äriliselt tundlikku teavet, kuna need puudutavad suures osas määruse nr 4064/89 artikli 3 lõike 5 punkti a kohaldamist ehk õiguslikku, mitte ärilist küsimust.

- 102 Hageja väidab, et komisjon ei konsulteerinud ettevõtjatega, kelle ärihuve puudutati, ning et ta edastas Üldkohtu menetluses olevas teises menetluses teatud dokumendid, mille kohta ta väidab, et need kuuluvad ärisaladuse hulka, nende koostajatele seal viitamata.
- 103 Komisjon rõhutab, et ta loetles vaidlustatud otsuses täpselt dokumendid, mis on asjaomase erandiga hõlmatud, ning ta tõi välja nendes sisalduva teabe olemuse, milleks on tundlik teave asjaomaste ettevõtjate äristrateegiatega kohta. Ta hindas taotletud dokumente individuaalselt ja konkreetselt, välja arvatud eespool punkti 1 alapunktis d viidatud dokumente, mille põgus hindamine võimaldas jõuda järeldusele, et neid ei saa avalikustada ilma asjaomaste ettevõtjate ärihuve kahjustamata. Ta väidab, et individuaalne põhjendamine võiks kahjustada asjaomase erandiga kaitstud huvi ning kohtupraktikas on tunnustatud, et üksikasjalik põhjendus dokumendi sisu osas võiks avalikustada kaitstud teavet.
- 104 Ta ei saanud esitada taotletud dokumentide mittekonfidentsiaalseid versioone ning võimaldada nii osalist juurdepääsu nendele dokumentidele, kuna viimased olid teravikuna hõlmatud ühe või mitme erandiga. Asjaomaste ettevõtjate poolt komisjonile edastatud mittekonfidentsiaalsed versioonid on mõeldud ainult selleks, et võimaldada huvitatud isikutel kasutada oma kaitseõigusi, ning neid ei saa seega ainuüksi selle põhjal määruse nr 1049/2001 alusel avalikustada. Kui see ei oleks nii, siis kaotaksid koondumiste kontrolli raames toimikuga tutvumise õiguse valdkonnas sätestatud normid oma mõtte.
- 105 Dokumentide sisu ei piirdu puhtalt õiguslike küsimustega, kuna tegemist on võõrandamislepinguga, selleteemalise kirjavahetusega, lepinguga, millega Natexis sai osaluse VUP-s, Lagardère'i poolt võetud kohustuste täitmise tagamisega seotud volitusega,

varade lahususe eest vastutavale haldajale antud volitusega, Lagardère, i ja Wendel Investissement” vahelise kokkuleppe projektiga ning selle kokkuleppe projektiga seotud dokumentidega. Kõik need dokumendid sisaldavad asjaomaste ettevõtjate äristrateegiat. Teatanud pooled tõid sõnaselgelt välja komisjonile esitatud dokumentide konfidentsiaalsuse. Kuna tegemist on hiljutise teabega, siis ei saa väita, et aja jooksul on see muutunud mittekonfidentsiaalseks.

¹⁰⁶ Kolmandatelt isikutelt pärinevate dokumentide puhul leiab komisjon, et määruse nr 1049/2001 artikli 4 lõike 4 kohaselt ei pea ta konsulteerima asjaomase kolmanda isikuga, et hinnata, kas tuleks kohaldada erandit, kui on ilmne, et dokument tuleb avaldada või et seda ei tohi avaldada. See on käesolevas asjas nii. Mis puudutab dokumente, mille koostaja ta on, siis rõhutab komisjon, et ta ei saa konsulteerida asjaomaste kolmandate isikutega, kuna selline konsulteerimine on määruses nr 1049/2001 ette nähtud ainult kolmanda isiku koostatud dokumentide puhul.

¹⁰⁷ Taotletud dokumentide edastamine on lisaks keelatud EÜ artikliga 287, mis paneb institutsioonide liikmetele ja ametnikele kohustuse mitte avalikustada ametisaladuse hoidmise kohustuse alla kuuluvat teavet, sh ärisaladusi. See kohustus mitte avalikustada ametisaladuse alla kuuluvat teavet sisaldub samuti määruse nr 4064/89, mille asendas määrus nr 139/2004, artikli 17 lõikes 2. Nende kahe määruse artikli 18 lõige 3 seab toimikuga tutvumise tingimuseks samuti selle, et tagatakse ettevõtjate õigustatud huvi kaitsta oma ärisaladusi.

¹⁰⁸ Menetlusse astuja väidab nimelt, et ärisaladustele laieneb koondumiste kontrolli valdkonnas erikaitse vastavalt EÜ artiklile 287, 7. detsembril 2000 Nice'is välja kuulutatud Euroopa Liidu põhiõiguste harta (ELT C 364, lk 1) artiklile 41, Euroopa Kohtu ja

Üldkohtu praktikale ning määruse nr 802/2004 artikli 18 lõikele 1. Menetlusse astuja esitatud teised argumendid on sisuliselt sarnased komisjoni argumentidega.

– Üldkohtu hinnang

- ¹⁰⁹ Määruse nr 1049/2001 artikli 4 lõike 2 esimese taande kohaselt keelavad institutsioonid juurdepääsu dokumendile, mille avaldamine kahjustaks „füüsilise või juriidilise isiku ärihuve, sealhulgas intellektuaalomandit”.
- ¹¹⁰ Nimetatud määruse artikli 4 lõige 4 näeb ette, et „kolmandate isikute dokumentide puhul konsulteerib institutsioon kolmanda isikuga, et hinnata, kas tuleks kohaldada lõike 1 või 2 erandit, välja arvatud juhul, kui on ilmne, et dokument tuleb avaldada või et seda ei tohi avaldada”.
- ¹¹¹ Komisjon leiab, et vaidlusaluste dokumentide hulgast eespool punkti 1 alapunktides d, e ja h, ning eespool punkti 2 alapunktides b, c (osaliselt), d, f, g ja i viidatud dokumendid on vähemalt osaliselt hõlmatud ärihuvide kaitsega seotud erandiga.
- ¹¹² Arvestades eespool punktis 65 meenutatud põhimõtteid, tuleb analüüsida taotletud dokumentidele juurdepääsu keelamiseks komisjoni poolt erandi kohaldamist, mis on ette nähtud määruse nr 1049/2001 artikli 4 lõike 2 esimeses taandes.

- 113 Käesolevas asjas võivad teatud dokumendid, mille puhul see erand tõstatati, sisaldada esiteks konfidentsiaalset teavet, mis kuulub ärihuvide kaitsega seotud erandi kohaldamisalasse. Nagu rõhutatakse vaidlustatud otsuses, võivad need dokumendid juba oma eesmärgi poolest sisaldada asjaomaste ettevõtjate äristrateegiat puudutavat teavet.
- 114 Teiseks tuleb analüüsida küsimust, kas selliste dokumentide avalikustamine, mis kuuluvad ärihuvide kaitsega seotud erandi kohaldamisalasse, kahjustab konkreetselt ja tegelikult kaitstud huvi.
- 115 Tuleb meenutada, et kohtupraktika kohaselt peab hindamine, mille institutsioon peab erandi kohaldamiseks läbi viima, olema konkreetne ja see peab nähtuma otsuse põhjendustest.
- 116 Vaidlustatud otsuses keeldus komisjon eespool punktis 111 loetletud dokumente avalikustamast põhjendusel, et need dokumendid sisaldavad tundlikku teavet asjaomaste ettevõtjate äristrateegiate kohta. Nende avalikustamine kahjustab seega selgelt asjaomaste ettevõtjate ärihuve.
- 117 Nendest põhjendustest ei nähtu siiski, et toimus nimetatud dokumentide konkreetne ja individuaalne hindamine. Komisjoni esitatud põhjendus on ebamäärane ja üldine ega viita asjaomaste dokumentide sisule. Sarnast põhjendust võiks kohaldada kõikidele ükskõik millise koondumise kontrolli menetluse raames esitatud dokumentidele.

- 118 Muu hulgas ei ole tegemist asjaoludega, mille puhul asjaomane institutsioon võib kohtupraktika kohaselt (eespool punktis 41 viidatud kohtuotsus VKI, punkt 75) vabastada end konkreetsest ja individuaalsest hindamisest.
- 119 Eespool punktis 86 tehtud järeldusest tuleneb tegelikult, et ei saa nõustuda sellega, et kõik dokumendid, millega tutvumine keelati ärihuvide kaitsega seotud erandit kohaldades, on ilmselgelt tervikuna selle erandiga hõlmatud.
- 120 Samamoodi ei saa väita, et komisjonil on objektiivselt võimatu esitada põhjused, mis õigustaksid igale dokumendile juurdepääsu keelamist, ilma selle dokumendi sisu või olulist osa avalikustamata ja selle tulemusena erandi põhilist eesmärki ohtu seadmata, mis võiks õigustada põhjenduse üldsõnalisust, lühidust või selle stereotüüpsust (1. veebruari 2007. aasta otsus eespool punktis 46 viidatud kohtuasjas *Sison vs. nõukogu*, punkt 83, ning 26. aprilli 2005. aasta otsus eespool punktis 41 viidatud kohtuasjas *Sison vs. nõukogu*, punkt 84; vt analoogia alusel 1993. aasta asjaajamiskorda käsitlev eespool punktis 46 viidatud kohtuotsus *WWF UK vs. komisjon*, punkt 65).
- 121 Komisjon saab tegelikult kirjeldada iga dokumendi sisu ning täpsustada konfidentsiaalse teabe olemust, samas seda avalikustamata. Komisjonile teavet esitavate ettevõtjate kohustus tähistada selgelt kogu teave, mida nad peavad konfidentsiaalseks, ning esitada edastatud dokumentide mittekonfidentsiaalsed versioonid, mis on ettenähtud komisjoni 1. märtsi 1998. aasta määruse (EÜ) nr 447/98 määruses nr 4064/89 (kontrolli kehtestamise kohta ettevõtjate koondumiste üle) ettenähtud teatiste, tähtaegade ja ärakuulamiste kohta (EÜT L 61, lk 1; ELT eriväljaanne 08/01, lk 284) artikli 17 lõikes 2, võimaldab komisjonil vähemalt täpselt põhjendada juurdepääsu keelamist igale dokumendile, ilma selles sisalduvat konfidentsiaalset teavet avalikustamata.

- 122 Mis puudutab sellise loetelu puudumist, milles tuvastatakse eespool punkti 1 alapunktis d viidatud dokumendid, st komisjoni ja Lagardère'i vaheline kirjavahetus, siis esitab komisjon argumendi, et see kirjavahetus koosneb ligikaudu 20-st kaustast ning et üksikasjaliku nimekirja koostamine dokument dokumendi kaupa oleks olnud ebaproportsionaalselt suur halduskoormus. Ta märgib vaidlustatud otsuses, et ta võttis arvesse dokumentide kategooriat tervikuna, ning ta kinnitab oma menetlusedokumentides, et tal oli pärast põgusat hindamist õigus keelata juurdepääs nendele dokumentidele, kuna need dokumendid on ilmselgelt ja täies ulatuses hõlmatud ärihuvide kaitsega seotud erandiga.
- 123 See argument tuleb tagasi lükata. Nagu toodi välja eespool punktis 86, kohaldatakse vastavalt määruse nr 1049/2001 artikli 2 lõikele 3 komisjoni dokumentidega tutvumise õiguse sätteid kõigi institutsiooni käsutuses olevate dokumentide suhtes, see tähendab institutsiooni koostatud ja talle saadetud ning tema valduses olevate dokumentide suhtes kõikides Euroopa Liidu tegevusvaldkondades. Seega ei saa nõustuda argumentiga, et koondumiste valdkonnas on komisjoni ja asjaomaste poolte vaheline kirjavahetus ilmselgelt ärihuvide kaitsega seotud erandiga hõlmatud. Kuigi vajadusel on see erand teatud komisjoni koostatud või talle saadetud dokumentidele kohaldatav, ei ole see tingimata nii kõikide dokumentide või nende dokumentide puhul tervikuna. Komisjon peab selle vähemalt kindlaks tegema iga dokumendi konkreetse ja tegeliku hindamisega, nagu nõuab määruse nr 1049/2001 artikli 4 lõike 2 esimene taane.
- 124 Komisjoni ja menetluse astuja argument ametisaladuse hoidmise kohta, mis on tagatud EÜ artikli 287 ja määruse nr 4064/89 artikli 17 lõikega 2, ning ärisaladuse kohta, mis on tagatud nimetatud määruse artikli 18 lõikega 3, tuleb samuti tagasi lükata. Nagu toodi välja eespool punktis 90, nähtub kohtupraktikast, et juhul kui avalikkusele on antud õigus tutvuda kindlat teavet sisaldavate dokumentidega, ei saa neid

andmeid käsitleda teabena, mis oma laadilt on ametisaladus või ärisaladus (vt selle kohta eespool punktis 90 viidatud kohtuotsus *Bank Austria Creditanstalt vs. komisjon*, punkt 74).

- 125 Hageja heidab komisjonile samuti ette, et ta ei konsulteerinud nende ettevõtjatega, kelle ärihuvisid võiks asjaomaste dokumentide avalikustamine kahjustada.
- 126 Sellega seoses tuleb meenutada, et kolmandatelt isikutelt pärinevate dokumentide puhul kohustab määruse nr 1049/2001 artikli 4 lõige 4 institutsioone konsulteerima asjaomase kolmanda isikuga, et hinnata, kas tuleks kohaldada sama määruse artikli 4 lõigete 1 või 2 erandeid, kui ei ole veel ilmne, et dokument tuleb avaldada või et seda ei tohi avaldada. Sellest järeldub, et institutsioonid ei pea kolmandate isikutega konsulteerima, kui on ilmne, et dokument tuleb avaldada või et seda ei tohi avaldada. Kõikidel teistel juhtudel peavad institutsioonid konsulteerima asjaomase kolmanda isikuga. Järelikult on asjaomase kolmanda isikuga konsulteerimine üldjuhul eeltingimus, selleks et hinnata, kas kohaldada kolmandatelt isikutelt pärinevate dokumentide suhtes määruse nr 1049/2001 artikli 4 lõigetes 1 ja 2 juurdepääsule sätestatud erandeid (Üldkohtu 30. novembri 2004. aasta otsus kohtuasjas T-168/02: *IFAW Internationaler Tierschutz-Fonds vs. komisjon*, EKL 2004, lk II-4135, punkt 55, ning eespool punktis 65 viidatud kohtuotsus *Terezakis vs. komisjon*, punkt 54).
- 127 Kolmandate isikutega konsulteerimata jätmine on seega määrusega nr 1049/2001 kooskõlas, kui asjaomane dokument on selgelt hõlmatud ühe selles määruses ette nähtud erandiga. Nagu tõdeti eespool punktides 63–98 uurimise eesmärgiga seotud erandi puhul ning eespool punktides 109–124 ärihuvide kaitsega seotud erandi puhul, ei ole see käesolevas asjas nii.

- 128 Mis puudutab komisjoni dokumente, siis väidab komisjon õigesti, et määrus nr 1049/2001 ei näe ette kolmandate isikutega konsulteerimise menetlust seda liiki dokumentide puhul. Seega hageja etteheide on õiguslikult põhjendamatu selles osas, milles see viitab komisjoni koostatud dokumentidele.
- 129 Eeltoodust tuleneb, et vaidlustatud otsusega on rikutud õigusnormi, kuna selles kohaldatakse määruse nr 1049/2001 artikli 4 lõike 2 esimeses taandes sätestatud erandit eespool punkti 1 alapunktides d, e ja h ning eespool punkti 2 alapunktides b, c (osaliselt), d, f, g ja i viidatud dokumentidele, ilma et vaidlustatud otsuse põhjendustest nähtuks, et läbi on viidud iga dokumendi konkreetne ja individuaalne hindamine ning ilma et kolmandatelt isikutelt pärinevate dokumentide avalikustamise osas oleks konsulteeritud kolmandate isikutega, kes on teatud asjaomaste dokumentide koostajad.

Otsustamisprotsessi kaitsega seotud erand, mis on sätestatud määruse nr 1049/2001 artikli 4 lõike 3 teises lõigus

– Poolte argumendid

- 130 Hageja väidab, et komisjoni lähenemine oli abstraktne ja üldine ning ilma konkreetse ja individuaalse hindamiseta, selleks et teha kindlaks, kas iga taotletud dokumendi edastamine kahjustab tegelikult selle erandiga kaitstud huve. Komisjon ei ole tõendanud, et kaitstud huvi kahjustamise oht on mõistlikult ettenähtav ning ei ole ainult oletuslik.

- 131 Hageja kinnitab, et kui komisjon tugineb sellele erandile, et keelata juurdepääs eespool punkti 1 alapunktis g viidatud dokumentidele, läheb ta vastuollu argumentidega, mille ta esitas enda kaitseks kohtuasjas T-279/04 ning millega ta väidab, et otsus kohaldada määruse nr 4064/89 artikli 3 lõike 5 punkti a VUP varade omandamisele Natexis/Investima 10 poolt ei avalda mingit mõju kokkusobivuse otsusele ning et seega selle sätte võimalik väär kohaldamine ei mõjutanud kokkusobivuse otsuse õiguspärasust. Nii rikub ta *venire contra factum proprium* põhimõtet.
- 132 Hageja arvates käsitlevad need dokumendid õigusküsimuse tõlgendamist ning seega ei ole tegemist ettevalmistavate aktidega, mille avalikustamisest tuleks keelduda. Igal juhul on nende dokumentide avalikustamine üldistes huvides, kuna avalikustamine selgitaks määruse nr 4064/89 artikli 3 lõike 5 punkti a kohaldamise tingimusi.
- 133 Komisjon märgib, et kokkusobivuse otsuse kehtivuse hindamine on erinev küsimusest, kas määruse nr 1049/2001 sätestatud erandite kohaldamine on olnud õiguspärane, ning seega ta vaidlustab hageja argumendi asjakohasuse. Kaks taotletud dokumenti, millele komisjoni otsustamisprotsessi kaitse tõttu juurdepääsu ei võimaldanud, sisaldavad asjaomase menetlusega seotud sisearuandeid. Nende dokumentide avalikustamine kahjustaks tõsiselt otsustamisprotsessi, kuna hädavajalik on säilitada komisjoni talituste võime uurida nende menetluses olevaid juhtumeid vabalt ilma välise surveta, et võimaldada komisjonil võtta otsuseid täielikult informeerituna.
- 134 Ettevalmistavate dokumentide kaitse on seda enam vajalik, kui nende dokumentide alusel võetud otsuse peale esitatakse tühistamishagi ning kui nende dokumentide asjakohasus tühistamisel säilib.

135 Menetlusse astuja esitatud teised argumendid on sisuliselt sarnased komisjoni argumentidega.

– Üldkohtu hinnang

136 Määruse nr 1049/2001 artikli 4 lõike 3 teise lõigu kohaselt „[keelatakse] juurdepääs dokumentidele, mis sisaldavad sisekasutuseks esitatud arvamusi osana asjaomase institutsiooni sisearuteludest ja eelkonsultatsioonidest, isegi pärast otsuse tegemist, kui sellise dokumendi avaldamine kahjustaks tõsiselt institutsiooni otsustamisprotsessi, välja arvatud juhul, kui avaldamine teenib ülekaalukaid üldisi huve”.

137 Eespool punkti 1 alapunktis g viidatud kolmest memost kahele juurdepääs keelati komisjoni poolt määruse nr 1049/2001 artikli 4 lõike 3 teises lõigus sätestatud erandi alusel. Tegemist on konkurentsi peadirektoraadi 10. veebruari 2002. aasta memoga komisjoni õigustalitusele, milles küsitakse nõu määruse nr 4064/89 artikli 3 lõike 5 punkti a kohaldamise kohta, ning konkurentsi eest vastutava komisjoni liikme jaoks koostatud 4. novembri 2002. aasta memoga, mis sisaldab ülevaadet olukorrast.

138 Esiteks tuleb tõdeda, et need dokumendid, mis edastati Üldkohtule (vt eespool punkt 23), on lõplikku otsust ettevalmistavad dokumendid ning need dokumendid ringlesid komisjonis, et võimaldada nende dokumentide koostamist, mis muudavad komisjoni seisukoha ametlikuks. Need sisaldavad määruse nr 1049/2001 artikli 4 lõike 3 teise lõigu tähenduses „sisekasutuseks esitatud arvamusi osana [...] sisearuteludest ja eelkonsultatsioonidest” ning kuuluvad seega selle sätte kohaldamisalasse.

- 139 Teiseks tuleb analüüsida, kas taotletud asutustesisestele dokumentidele juurdepääsu keelamine on antud juhul õigustatud institutsiooni otsustamisprotsessi kaitsega seotud erandiga.
- 140 Väljakujunenud kohtupraktika kohaselt eeldab selle erandi kohaldamine, et on tõendatud, et taotletud dokumentidele juurdepääs võib konkreetset ja reaalselt kahjustada komisjoni otsustamisprotsessi ning et see kahjustamise oht on mõistlikult ettenähtav ning ei ole ainult oletuslik (vt Üldkohtu 18. detsembri 2008. aasta otsus kohtuasjas T-144/05: Muñiz vs. komisjon, kohtulahendite kogumikus ei avaldata, punkt 74 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 141 Pealegi, selleks et tõstatada määruse nr 1049/2001 artikli 4 lõike 3 esimeses lõigus sätestatud erandit, peab otsustamisprotsessi kahjustamine olema tõsine. See on nii nimelt siis, kui asjaomaste dokumentide avalikustamisel on otsustamisprotsessile oluline mõju. Kahjustamise tõsisuse hindamine sõltub käesoleva asja kõikidest asjaoludest, eelkõige institutsiooni poolt asjaomaste dokumentide avalikustamise osas välja toodud negatiivsest mõjust otsustamisprotsessile (eespool punktis 140 viidatud kohtuotsus Muñiz vs. komisjon, punkt 75).
- 142 Käesolevas asjas tuuakse vaidlustatud otsuses esile, et komisjoni talituste seda juhtumit puudutavate sisearutelude avalikustamine võiks tekitada otsustamisprotsessile tõsist kahju. Vaidlustatud otsuses rõhutatakse selle tähtsust, et komisjonil oleks võimalik rahus ja ilma välise survega valmistada ette oma otsuseid ning et need talitused võiksid otsuse tegemise abistamiseks vabalt oma seisukohti väljendada. Nimetatud otsuse kohaselt väheneks komisjoni töötajate õigus selliseid seisukohti esitada märgatavalt, kui arvestada tuleks avalikustamise võimalusega.
- 143 Peab tõdema, et sellised õigustused on üldised ja abstraktsed, ilma et neid põhjendataks asjaomaste dokumentidega seotud üksikasjalike argumentidega. Selliseid

kaalutlusi võib esitada ükskõik millise samalaadse dokumendi kohta. Seega ei ole need piisavad, et õigustada käesolevas asjas taotletud dokumentidele juurdepääsu keelamist, ilma et kahjustataks määruse nr 1049/2001 artiklis 4 sätestatud erandite tähtsahelise tõlgendamise põhimõtet ning eriti seda erandit, mis on sätestatud nimetatud määruse artikli 4 lõike 3 teises lõigus.

¹⁴⁴ Seega ei ole komisjon tõendanud, et taotletud asutusesised dokumendid on määruse nr 1049/2001 artikli 4 lõike 3 teises lõigus sätestatud erandiga hõlmatud.

¹⁴⁵ Seega tuleb taotletud asutusesisestele dokumentidele juurdepääsu täielik keelamine tühistada õigusnormi rikkumise tõttu, ilma et oleks vaja analüüsida ülekaaluka üldise huvi olemasolu.

Õigusnõustamise kaitsega seotud erand, mis on sätestatud määruse nr 1049/2001 artikli 4 lõike 2 teises taandes

– Poolte argumendid

¹⁴⁶ Hageja väidab, et komisjoni lähenemine oli abstraktne ja üldine, ilma konkreetse ja individuaalse hindamiseta, selleks et teha kindlaks, kas iga õigustalituse memo

edastamine kahjustab tegelikult selle erandiga kaitstud huve. Komisjon ei ole tõendanud, et kaitstud huvi kahjustamise oht on mõistlikult ettenähtav ning ei ole ainult oletuslik.

- 147 Hageja leiab, et komisjoni õigustalituse arvamus, millele on viidatud eespool punkti 1 alapunktis g, tuleb avalikustada, et võimaldada kolmandatel isikutel ning Üldkohtul kontrollida, kuidas komisjon tõlgendas ja kohaldas määruse nr 4064/89 artikli 3 lõike 5 punktis a sätestatud normi.
- 148 Hageja arvates ei saa komisjon tugineda komisjoni õigustalituse sõltumatuse kaitsele, et keelata juurdepääs sellele dokumendile, kuna ta peab järgima läbipaistvuse kohustust, mis määruse nr 1049/2001 preambuli kohaselt tagab suurema legitiimsuse ning tulemuslikkuse ja suurema vastutuse kodanike ees demokraatlikus süsteemis. Kaugel sellest, et tugevdada komisjoni õiguslike arvamuste sõltumatust, kinnitab komisjoni poolt juurdepääsu keelamine just arvamust, et kokkusobivuse otsust ei tehtud sõltumatult.
- 149 Komisjon märgib, et määrusega nr 1049/2001 ette nähtud dokumentidele võimaldatakse või keelatakse juurdepääs sõltumata erihuvidest või põhjustest, miks hageja soovib taotletud dokumentidega tutvuda. Hageja esitatud argumendid on seega asjakohatud. Asjaomase õigusliku arvamuse avalikustamine sõltub ainult sellest, kas see avalikustamine võiks kahjustada nende arvamuste sõltumatust ja erapooletust. Õigusnõustamise kaitsega seotud erandi eesmärk on kaitsta õiguslike arvamuste iseseisvust ning tagada, et need arvamused võidakse esitada ausalt ja objektiivselt. Asjaomane arvamus oli mõeldud ainult komisjoni talitustele ning selle avalikustamine viiks selleni, et institutsiooni õigustalitus koostaks oma arvamusi piiratult väljendudes, võttes asjaomaselt institutsioonilt olulise vahendi oma ülesannete nõuetekohaseks täitmiseks.

- 150 Komisjon märgib, et dokumentidega tutvumise õiguse teostamist reguleerivad piirangud EÜ artikli 255 lõike 2 alusel. Seega hageja poolt läbipaistvuse kohustusele viitamine ei takista määrusega nr 1049/2001 ette nähtud erandite kohaldamist.
- 151 Komisjon ei ole nõus väitega, et taotletud dokumendile juurdepääsu keelamine tekitab kahtluse, et ta ei teinud oma otsust sõltumatult. Ta meenutab, et ta peab keelama dokumentidele juurdepääsu, kui on täidetud määrusega nr 1049/2001 sätestatud erandi kohaldamise tingimused, ning et ta ei saa seega võimaldada juurdepääsu erandiga hõlmatud dokumendile, et lükata ümber süüdistusi pettuses.

– Üldkohtu hinnang

- 152 Määruse nr 1049/2001 artikli 4 lõike 2 teise taande kohaselt keelavad institutsioonid juurdepääsu dokumentidele, mille avaldamine kahjustaks kohtumenetlust ja õigusnõustamist, välja arvatud juhul, kui avaldamine teenib ülekaalukaid üldisi huve.
- 153 Komisjon keeldus sellele sättele tuginedes avalikustamast oma õigustalituse 10. oktoobri 2002. aasta arvamust, mis puudutab määruse nr 4064/89 artikli 3 lõike 5 punkti a kohaldamist, st dokumenti, millele on viidatud eespool punkti 1 alapunktis g.
- 154 Kõigepealt tuleb tõdeda, et nimetatud dokument, mis edastati Üldkohtule (vt eespool punkt 23), sisaldab lisaks pealkirjale komisjoni õigustalituse õiguslikku arvamust. Seda dokumenti tuleb seega tervikuna pidada selliseks õiguslikuks arvamuseks

määruse nr 1049/2001 artikli 4 lõike 2 teise taande tähenduses, mis võib kuuluda selles sättes ette nähtud erandi kohaldamisalasse.

- 155 Seejärel tuleb kindlaks teha, kas selle õigusliku arvamuse avalikustamine kahjustab õigusnõustamist määruse nr 1049/2001 artikli 4 lõike 2 teise taande tähenduses.
- 156 Sellega seoses tuleb meenutada, et õigusnõustamise kohta kehtestatud erandit tuleb tõlgendada nii, et selle eesmärk on kaitsta komisjoni huvi küsida õiguslikku arvamust ning saada aus, objektiivne ja kõikehõlmav arvamus. Selle huvi kahjustamise ohule saab tugineda siis, kui oht on mõistlikult ettenähtav ning see ei ole ainult oletuslik (eespool punktis 68 viidatud kohtuotsus Turco, punktid 42 ja 43).
- 157 Käesolevas asjas õigustab vaidlustatud otsus keeldumist avalikustada asjaomane arvamus põhjendusel, et õiguslikud arvamused on asutusesisesed dokumendid, mille põhieesmärk on pakkuda komisjonile ja tema talitustele arvamus õiguslikes küsimustes, mille alusel komisjon ja tema talitused võtavad oma lõplikud seisukohad. On oluline, et õigusnõustamine saaks toimuda täiesti ausalt ja objektiivselt. Kui käesolevas asjas edastataks komisjoni õigustalituse arvamus ning ka talle konkurentsi peadirektoraadi esitatud küsimused, siis oleks tagajärjeks sellise sisearuvalu avalikustamine, mida puudutab määruse nr 4064/89 artikli 3 lõike 5 punkt a. Kui nimetatud õigustalitus oleks pidanud arvestama oma arvamuse hilisema avalikustamisega, ei oleks ta ennast väljendanud sõltumatult. Seega kaoks igasugune huvi selles küsimuses kirjaliku arvamuse andmiseks, mis võtaks komisjonilt olulise vahendi oma ülesannete nõuetekohaseks täitmiseks.

- 158 Tuleb tõdeda, et vaidlustatud otsuses ei ole komisjon asjaomase erandi kohaldamise õigustamiseks tõestanud mitte ainult seda asjaolu, et asjaomane dokument on õiguslik arvamus, vaid ka seda, et selle arvamuse avalikustamine tooks kaasa võimaluse, et üldsusele edastataks teave määruse nr 4064/89 artikli 3 lõike 5 punkti a ulatuse üle konkurentsi peadirektoraadis ning tema õigustalituses toimunud sisearutelude seisu kohta.
- 159 Asjaomase memo avalikustamine võib õigustalituse jaoks tuua edaspidi kaasa vajaduse olla selliste memode koostamisel alalhoidlik ja ettevaatlik, et mitte mõjutada komisjoni otsustusvõimet valdkondades, kus ta täidab haldusülesandeid.
- 160 Veel tuleb märkida, et käesoleval juhul on määruse nr 1049/2001 artikli 4 lõike 2 teises taandes sätestatud õigusnõustamise kahjustamise võimalus mõistlikult ettenähtav, mitte ainult oletuslik. Lisaks eespool punktides 157 ja 159 toodud põhjustele võib selle arvamuse avalikustamine panna komisjoni delikaatsesse olukorda, kus tema õigustalitus peab Üldkohtus kaitsma seisukohta, mis ei olnud see, mille ta esitas haldusmenetluse käigus toimunud sisearuteludes toimiku eest vastutavate talituste nõuandjana. Võimalus, et selline vastuolu võib tekkida, mõjutab tunduvalt ühtaegu nii õigustalituse arvamusvabadust kui tema võimet kaitsta liidu kohtus tõhusalt, võrdselt teiste kohtumenetluse poolte õiguslike esindajatega, üheaegselt nii komisjoni lõppseisukohta kui ka komisjoni ning viimase sisemist otsustamisprotsessi. Komisjon teeb oma eriomasest ülesandest lähtuvalt kollegiaalseid otsuseid ja tal peab olema vabadus kaitsta oma õigustalituse poolt algselt võetud seisukohast erinevat otsust.
- 161 Lisaks, erinevalt juhtudest, kus ühenduse institutsioonid tegutsevad seadusandjana, mille puhul tuleb vastavalt määruse nr 1049/2001 põhjendusele 6 tagada ulatuslikum juurdepääs dokumentidele (eespool punktis 68 viidatud kohtuotsus Turco, punkt 46), kuulub vaidlusalune õiguslik arvamus puhtalt komisjoni haldusülesannete hulka.

Seega ei ole üldsuse huvil, et teda teavitataks dokumendist läbipaistvuse põhimõtte alusel, mille eesmärk on võimaldada kodanikel rohkem osaleda otsustamisprotsessis ja tagada juhtorganitele suurem legitiimsus ning tulemuslikkus ja laiem vastutus kodanike ees demokraatlikus süsteemis, sama kaalu juhul, mil tegemist on koondumiste kontrolli reguleerivaid norme kohaldavas haldusmenetluses vormistatud dokumendiga või konkurentsioigusega üldiselt, võrreldes juhuga, mil tegemist on dokumendiga, mis on vormistatud menetluses, mille raames ühenduse institutsioon toimib seadusandjana.

- 162 Seega tuleb tagasi lükata hageja väide, et eespool punkti 1 alapunktis g viidatud õigustalituse arvamuse avalikustamine ei kahjusta õigusnõustamist.
- 163 Eeltoodust tuleneb, et esimene ja teine väide on põhjendatud, välja arvatud osas, mis puudutab eespool punkti 1 alapunktis g viidatud õigustalituse arvamuse avalikustamisest keeldumist.

Kolmas väide, et on rikutud õigust tutvuda dokumentidega vähemalt osaliselt

Poolte argumendid

- 164 Hageja vaidlustab komisjoni keeldumise võimaldada talle vähemalt osaline juurdepääs taotletud dokumentidele määruse nr 1049/2001 artikli 4 lõike 6 alusel. Ta leiab, et komisjon ei hinnanud halduskoormust, mis tal lasuks taotletud dokumentide mittekonfidentsiaalsete versioonide koostamise tõttu, kuna ta ei hinnanud neid

dokumente konkreetselt ja individuaalselt. Kohtupraktika kohaselt on üldsuse õigus tutvuda dokumentidega tähtsam kui hea haldus ning sellest õigusest on erand lubatud ainult väga piiratud juhtudel ning viisil.

- 165 Komisjon ei ole muu hulgas pädev hindama, mis huvi on hagejal selliste katkendlike osade edastamise vastu, mis võidakse osalise juurdepääsu korral teha vajadusel avalikuks.
- 166 Komisjon kinnitab, et ta hindas taotletud dokumente konkreetselt ja individuaalselt, välja arvatud eespool punkti 1 alapunktis d viidatud dokumente. Selle hindamise tulemusena leidis komisjon, et ainult teatud katkendlikud osad oleks võinud avalikustada ning et vastavalt hea halduse põhimõttele oleks halduskoormus nende osade kindlakstegemiseks olnud ebaproportsionaalne võrreldes üldsuse huviga tutvuda katkendlike osadega.

Üldkohtu hinnang

- 167 Määruse nr 1049/2001 artikli 4 lõige 6 sätestab, et „kui mõni eranditest hõlmab ainult osa dokumendist, avalikustatakse dokumendi ülejäänud osad”.
- 168 Määruse nr 1049/2001 artikli 4 lõige 6 nõuab iga dokumendi sisu konkreetset ja individuaalset hindamist. Ainult sellise hindamise tulemusena on institutsioonil võimalik hinnata taotlejale osalise juurdepääsu võimaldamist. Ebapiisavaks loetakse

dokumentide sellist hindamist, mis on läbi viidud pigem dokumendikategooriate kui nendes dokumentides sisalduva konkreetse teabe põhjal, kuna hindamine, mida institutsioon on kohustatud läbi viima, peab võimaldama tal konkreetselt hinnata, kas vastav erand on tõepoolest kohaldatav kogu nendes dokumentides sisalduvale teabele (vt selle kohta eespool punktis 41 viidatud kohtuotsus *Franchet ja Byk vs. komisjon*, punkt 117 ja seal viidatud kohtupraktika).

- 169 Käesolevas asjas ei nähtu vaidlustatud otsuse põhjendustest taotletud dokumentide sellist hindamist. Komisjon leidis tegelikult, et selline hindamine toob kaasa ebaproportsionaalse halduskoormuse võrreldes üldsuse huviga tutvuda katkendlike osadega, mis on sellise tegevuse tulemus.
- 170 Kohtupraktika kohaselt on dokumentide hindamise kohustusest kõrvalekaldumine lubatud ainult erandjuhtudel ja üksnes siis, kui dokumentide konkreetse ja individuaalse hindamisega kaasneva halduskoormuse maht kujuneb eriti suureks, ületades selle, mida võib mõistlikult nõuda (eespool punktis 41 viidatud kohtuotsus VKI, punkt 112).
- 171 Lisaks, kuna institutsioonide dokumentidele juurdepääsu õigus on põhimõtteline lähenemine, siis lasub taotlusest tuleneva töömahu ebamõistlikkusega seotud erandile tugineval institutsioonil kohustus tõendada töömahu suurust (eespool punktis 41 viidatud kohtuotsus VKI, punkt 113, ning Üldkohtu 10. septembri 2008. aasta otsus kohtuasjas T-42/05: *Williams vs. komisjon*, kohtulahendite kogumikus ei avaldata, punkt 86).
- 172 Juhul kui institutsioon on tõendanud, et juurdepääsutaotluses nimetatud dokumentide konkreetse ja individuaalse hindamisega kaasneb ebamõistlikult suur halduskoormuse maht, siis on ta kohustatud taotlejaga nõu pidama ühest küljest selleks,

et kindlaks teha või paluda taotlejal täpsustada, milline on taotleja huvi kõnealuste dokumentide saamise suhtes, ning teisest küljest konkreetselt kaaluda, millised on võimalused kohaldada meedet, mis oleks vähem koormav kui dokumentide konkreetne ja individuaalne hindamine. Kuna dokumentidega tutvumise õigus on põhimõtte, on institutsioon neis tingimustes kohustatud valima sellise meetme, mis on taotlejale kõige soodsam dokumentidega tutvumise õiguse seisukohast, kuid millega ei kaasne ebamõistlikult suurt töömahtu (eespool punktis 41 viidatud kohtuotsus VKI, punkt 114).

173 Järelikult võib institutsioon loobuda konkreetse ja individuaalse hindamise läbiviimisest alles pärast seda, kui ta on tegelikult uurinud kõiki teisi võimalikke meetmeid ning oma otsuses üksikasjalikult selgitanud põhjuseid, miks ka teiste meetmetega oleks kaasnenud ebamõistlikult suur töömaht (eespool punktis 41 viidatud kohtuotsus VKI, punkt 115).

174 Käesolevas asjas tuleb tõdeda, et vaidlustatud otsus, millega hagejale üleüldse keelati osaline juurdepääs, oleks õiguspärane ainult juhul, kui komisjon oleks eelnevalt konkreetselt põhjendanud, miks iga dokumendi konkreetse ja individuaalse hindamise teiste alternatiividega oleks samuti kaasnenud ebamõistlikult suur töömaht.

175 Vaidlustatud otsuse põhjendustest ei nähtu, et komisjon oleks konkreetselt ja ammendavalt kaalunud erinevaid võimalikke alternatiive, millega ei oleks kaasnenud ebamõistlikult suurt töömahtu, kuid mis oleksid suurendanud hageja võimalust saada vähemalt osa tema taotletud dokumentidest. Vaidlustatud otsusest nimelt ei nähtu, et komisjon oleks konkreetselt kaalunud alternatiivi, mis oleks tähendanud ettevõtjalt,

kes teatud taotletud dokumendid edastasid, selle küsimist, kas hagejale võib saata nende dokumentide mittekonfidentsiaalsed versioonid.

- 176 Eeltoodust tuleneb, et vaidlustatud otsus tuleb tühistada osas, millega keelatakse osaline juurdepääs kõikidele taotletud dokumentidele, ilma et vaidlustatud otsuse põhjendustest nähtuks, et iga dokumenti on hinnatud konkreetselt ja individuaalselt ning ilma et komisjon oleks konkreetselt selgitanud, miks muude lahendustega peale iga dokumendi konkreetse ja individuaalse hindamise oleks samuti kaasnenud ebamõistlikult suur töömaht.

Neljas väide, et on rikutud proportsionaalsuse põhimõtet

Poolte argumendid

- 177 Hageja rõhutab, et juurdepääsutaotluse eesmärk ei ole kaitsta ainult erahuve. Selle eesmärk on samuti ausa konkurentsi säilitamine Prantsusmaa kirjastusturul ning selle vältimine, et koondumiste kontrolli käsitlevaid norme rikutaks määruse nr 4064/89 artikli 3 lõike 5 punkti a kuritahtliku kasutamisega. Taotletud dokumentide avalikus-tamist õigustab määruse nr 1049/2001 artikli 4 lõigete 2 ja 3 kohaselt seega ülekaalu-kas üldine huvi.

- 178 Komisjon väidab, et hageja ei ole tõendanud ülekaaluka üldise huvi olemasolu, mis õigustaks taotletud dokumentide avalikustamist. Hageja poolt taotletud dokumentide kasutamist – kokkusobivuse otsuse peale esitatud hagi põhjendamiseks – ei saa pidada ülekaalukaks üldiseks huviks. Sellisele hagile kehtib isikliku põhjendatud huvi olemasolu nõue ning see on vastuvõetamatu, kui hageja tegutseb üldistes huvides.
- 179 Isegi kui eeldada, et hageja hagi ese on üldine huvi, ei ole asjakohane mitte see, mida hageja kavatseb dokumentidega teha, vaid see, et avalikustamist peab õigustama ülekaalukas üldine huvi. Avalikustamist ülekaaluka üldise huvi tõttu peavad õigustama dokumentide erilised tunnused ja seda sõltumata hageja eesmärgist. Käesolevas asjas see nii ei ole.
- 180 Komisjon väidab lõpuks, et kohtuasjas T-279/04 vaidlustatud otsuse õiguspärasuse küsimust lahendav kohus peab hindama taotletud dokumentide vajalikkust hageja kaitsmiseks selles kohtuasjas.
- 181 Hageja rõhutab, et ta võib samal ajal olla juriidiline isik, keda vaidlustatud otsus otseselt ja isiklikult puudutab, ning juriidilisest isikust liidu kodanik, kellel on õigus tutvuda taotletud dokumentidega. Ta väidab, et taotletud dokumentide avalikustamine ja nende kasutamine omavad samu eesmärke, milleks on ausa konkurentsi säilitamine ning konkurentsiõiguse läbipaistev kohaldamine.
- 182 Hageja leiab, et olles pool kohtuastmes, milles Üldkohus võib nõuda dokumentide esitamist, võib ta paralleelses menetluses vaidlustada otsuse, millega keelatakse juurdepääs nendele dokumentidele määruse nr 1049/2001 alusel.

183 Komisjon väidab, et vastavalt kohtupraktikale peab ülekaalukas üldine huvi, mis on sätestatud määruse nr 1049/2001 artikli 4 lõigetes 2 ja 3, põhimõtteliselt olema eraldiseisev nimetatud määruse aluseks olevatest põhimõtetest, mille hulgas on hageja poolt välja toodud läbipaistvuse kohustus.

184 Menetlusse astuja rõhutab, et mingi ülekaalukas üldine huvi ei õigusta dokumentide avalikustamist, mida taotleb hageja, kelle juurdepääsutaotlus nimetatud dokumentidele põhineb puhtalt erahuvidel. Ta väidab samuti oma sissejuhatavates märkustes, et hageja taotlus dokumentidele juurdepääsuks on kuritarvituslik ning vastuolus määruse nr 1049/2001 eesmärgiga, kuna selle põhjuseks on erihuvi, st oma õiguste kaitse kohtuasjades T-279/04 ja T-452/04. Ta väidab, et kohtupraktikas on märgitud, et määruse nr 1049/2001 eesmärk ei ole kaitsta erilist huvi, mis ühel või teisel isikul võib olla institutsioonide dokumentidega tutvumiseks. Kohtupraktikas on samuti tunnistatud, et selle määruse eesmärk on tagada juurdepääs kõikidele avalikele dokumentidele ja mitte ainult taotleja juurdepääs teda puudutavale dokumendile, ning et see ei tohi võimaldada erahuvide taotlemist, mis on näiteks seotud institutsioonide vastu suunatud hagimenetlusega.

Üldkohtu hinnang

185 Määruse nr 1049/2001 artikli 4 lõiked 2 ja 3 täpsustavad, et nimetatud lõigetes sätestatud erandeid kohaldatakse „välja arvatud juhul, kui avaldamine teenib ülekaalukaid üldisi huve.”

186 Vaidlustatud otsuses keeldus komisjon võtmast seisukohta, et ülekaalukas üldine huvi õigustab avalikustamist põhjusel, et juurdepääsutaotlus tugineb hageja huvide kaitsele Üldkohtus pooleliolevas vaidluses. See huvi on igati era-, mitte avalik huvi. Määruse kohaselt on ainult üldine huvi olulisem kui vajadus kaitsta määruse nr 1049/2001 artikli 4 lõigetes 2 ja 3 viidatud huve.

187 Võttes arvesse Üldkohtu järeldusi, et komisjon rikkus õigusnormi, kui ta tugines uuri-
mise eesmärgiga seotud erandile, ärihuvide kaitsega seotud erandile ning otsustamis-
protsessi kaitsega seotud erandile, ei ole vaja analüüsida, kas on olemas ülekaalukas
üldine huvi, mis õigustab nende dokumentide avalikustamist, millele nende erandite
alusel juurdepääs keelati.

188 Sissejuhatuseks tuleb lükata tagasi menetlusse astuja argument, et hageja juurdepää-
sutaotlus on kuritahtlik, kuna see tugineb puhtalt erahuvile. Määruse nr 1049/2001
artikli 6 lõike 1 viimane lause sätestab, et taotleja ei ole kohustatud taotlust põhjenda-
ma. Selle määruse eesmärk on avada üldsusele õigus tutvuda institutsioonide doku-
mentidega üldiselt ning erihuve, mis ühel või teisel isikul võivad mõne dokumendiga
tutvumiseks olla, ei võta institutsioon, kes peab tegema otsuse juurdepääsutaotluse
kohta, arvesse (vt selle kohta eespool punktis 46 viidatud 1. veebruari 2007. aasta ot-
sus kohtuasjas *Sison vs. nõukogu*, punktid 43–47). Puhtalt erahuvidel põhinevat juur-
depääsutaotlust ei saa seega pidada kuritahtlikuks.

- 189 Seevastu tuleb analüüsida, kas võib olla olemas ülekaalukas üldine huvi, mis võiks õigustada eespool punkti 1 alapunktis g viidatud õigustalituse arvamuse avalikustamist.
- 190 Kohtupraktika kohaselt on ülekaalukas üldine huvi, mis võib õigustada erandiga hõlmatud dokumendi avalikustamist, nimelt see, mis on määruse nr 1049/2001 aluseks (eespool punktis 68 viidatud kohtuotsus *Turco*, punktid 67, 75 ja 76). Vastupidi komisjoni kinnitustele ei pea avalikustamist õigustav ülekaalukas üldine huvi seega olema erinev nimetatud määruse aluseks olevatest põhimõtetest.
- 191 Arvestades EÜ artiklis 255 tunnustatud dokumentidele juurdepääsu üldpõhimõtet ja määruse nr 1049/2001 põhjendusi 1 ja 2, peab ülekaalukas üldine huvi, mis õigustab avalikustamist, olema objektiivne ja üldine ning seda ei tohi segi ajada üksik- või erahuvidena, mis on näiteks seotud institutsioonide vastu suunatud hagimenetlusega; selliste üksik- või erahuvide puhul ei ole tegemist asjaoluga, mida tuleb arvestada selle määruse artikli 4 lõike 3 teises lõigus ette nähtud huvide kaalumise raames.
- 192 Määruse nr 1049/2001 artikli 2 lõike 1 kohaselt on õigus tutvuda institutsioonide dokumentidega „[k]õigil liidu kodanikel ning kõigil füüsilistel ja juriidilistel isikutel, kelle elukoht või registrijärgne asukoht on mõnes liikmesriigis”. Sellest ilmneb, et määruse kohaselt antakse juurdepääs avalikele dokumentidele kõikidele isikutele, mitte ainult isikule, kes taotleb juurdepääsu teda puudutavatele dokumentidele (eespool punktis 41 viidatud 26. aprilli 2005. aasta kohtuotsus *Sison vs. nõukogu*, punkt 50). Seega ei saa taotleja eriline huvi teda isiklikult puudutavate dokumentidega tutvumiseks olla otsustav ülekaaluka üldise huvi olemasolu hindamisel ja huvide kaalumisel määruse nr 1049/2001 artikli 4 lõike 3 teise lõigu alusel.

- 193 Isegi kui oletada, et taotletud dokumendid on vajalikud hageja kaitsmisel kohtuasjas, mis on nimetatud kohtuasjas uurimist vajav küsimus, ei oma see asjaolu tähtsust üldiste huvide vahelise tasakaalu hindamise seisukohalt (vt selle kohta ja analoogia alusel eespool punktis 41 viidatud 26. aprilli 2005. aasta kohtuotsus *Sison vs. nõukogu*, punkt 55 ja Üldkohtu 8. juuni 2005. aasta määrus kohtuasjas T-287/03: *SIMSA vs. komisjon*, kohtulahendite kogumikus ei avaldata, punkt 34).
- 194 Asjaolu puhul, et taotletud dokumendid võivad hagejale anda võimaluse esitada oma argumente paremini tühistamishagide raames, mille ta esitas kokkusobivuse otsuse ning heakskiitmise otsuse peale, ei ole seega tegemist ülekaaluka üldise huviga, mis õigustab asjaomase õigusliku arvamuse avalikustamist.
- 195 Mis puudutab hageja argumenti, et selle avalikustamise tagajärg oleks ausa konkurentsi säilitamise soosimine Prantsusmaa kirjastusturul ning selle vältimine, et koonduumiste kontrolli käsitlevaid norme rikutaks määruse nr 4064/89 artikli 3 lõike 5 punkti a kuritahtliku kasutamisega, siis ei nähtu ei toimiku asjaoludest ega komisjoni õigustalituse arvamuse sisust, mis on edastatud Üldkohtule (vt eespool punkt 23), et selline ülekaalukas üldine huvi selle arvamuse avalikustamist õigustaks.
- 196 Seega tuleb käesolev väide tagasi lükata osas, millega püütakse näidata, et esineb ülekaalukas üldine huvi, mis õigustab eespool punkti 1 alapunktis g viidatud õigusliku arvamuse avalikustamist.
- 197 Eeltoodust tuleneb, et vaidlustatud otsus tuleb tühistada osas, millega keelati täielik ja osaline juurdepääs kõikidele taotletud dokumentidele, välja arvatud eespool punkti 1 alapunktis g viidatud õigusliku arvamuse puhul, ning osas, millega keelati osaline juurdepääs sellele õiguslikule arvamusele.

Kohtukulud

- 198 Vastavalt kodukorra artikli 87 lõike 3 esimesele lõigule võib Üldkohus otsustada kulude jaotuse või jätta kummagi poole kohtukulud tema enda kanda, kui osa nõudeid rahuldatakse ühe poole, osa teise poole kasuks.
- 199 Kuna käesolevas asjas on komisjon enamiku oma nõuete osas kohtuvaidluse kaotanud, on selle sätte alusel õige otsustada, et komisjon kannab ise oma kohtukulud ning temalt tuleb välja mõista üheksa kümnendikku hageja kohtukuludest.
- 200 Jätta menetlusse astuja kohtukulud tema enda kanda.

Esitatud põhjendustest lähtudes

ÜLDKOHUS

otsustab:

1. **Vajadus teha otsus Euroopa Ühenduste Komisjoni 7. aprilli 2005. aasta otsuse D(2005) 3286 õiguspärasuse kohta osas, millega keelati täielik ja osaline juurdepääs käesoleva kohtuotsuse punkti 1 alapunktides a–c ning käesoleva kohtuotsuse punkti 2 alapunktides h ja j viidatud dokumentidele, on ära langenud.**
2. **Tühistada otsus D(2005) 3286 osas, millega keelati täielik juurdepääs käesoleva kohtuotsuse punkti 1 alapunktides d, e, g ja h ning käesoleva kohtuotsuse punkti 2 alapunktides b–d, f, g ja i viidatud dokumentidele, välja arvatud käesoleva kohtuotsuse punkti 1 alapunktis g viidatud komisjoni õigustalituse arvamus.**

- 3. Tühistada otsus D(2005) 3286 osas, millega keelati osaline juurdepääs käesoleva kohtuotsuse punkti 1 alapunktides d, e, g ja h ning käesoleva kohtuotsuse punkti 2 alapunktides b–d, f, g ja i viidatud dokumentidele.**

- 4. Jätta hagi ülejäänud osas rahuldamata.**

- 5. Mõista üheksa kümnendikku Éditions Odile Jacob SAS-i kohtukuludest välja komisjonilt, kes ühtlasi kannab ise oma kohtukulud.**

- 6. Lagardère SCA kannab ise oma kohtukulud.**

Meij

Vadapalas

Truchot

Kuulutatud avalikul kohtuistungil 9. juunil 2010 Luxembourgis.

Allkirjad